

AMEN

Nummer 165

november & december 2022

Blijdschap

Gods voornemen van
de eeuwen

De woestijn zal bloeien
als een roos

De boodschap van de
profeet Maleachi

De Heere is nabij

Door: Peter Slagter

Dit nummer is al weer de laatste van deze jaargang. De bomen worden kaal, de donkere dagen zijn begonnen. Nog even en het is weer Sinterklaas, Kerst en Oud en Nieuw. Sfeervolle tijd: pepernoten, kaarsen, jingle bells, oliebollen, sneeuw misschien.

Tijd ook van bezinning: weer een jaar voorbij en wat ging het snel! Journaals blikken terug en hoogtepunten in de sport worden nog eens 'beleefd'. De één duikt onder in een Kerstnachtdienst, de ander zoekt zijn heil in een wintersportland. Menigeen blijft gewoon thuis, samen of alleen. Sommigen hebben, zelfs met Kerst, geen dak boven hun hoofd. De conclusie blijft gelijk: het oude jaar gaat heen, het nieuwe komt eraan.

De verleiding is groot om terug te kijken naar wat geweest is. Immers, het verleden is tastbaar, aanwijsbaar, voelbaar. De toekomst ligt nog open, niemand weet er iets van, niets is zeker! Niets?

Eén ding is wel heel zeker: ook 2023 zal zijn A.D., Anno Domini, het jaar onzes Heren. We tellen de jaren na de komst van Christus, de Heere, op. Tegelijkertijd tellen we ook de jaren naar Christus' wederkomst af. Hoe lang nog?

Optimisten

We mogen -als gelovigen- het nieuwe jaar met optimisme tegemoet zien, ondanks alle onzekerheden! De genade van God is te allen tijde genoeg om te leven, te werken, te strijden, te lijden, te huilen en te lachen...

Als gelovigen mogen wij vooruitzien. Voor ons is het verleden echt 'verleden tijd'. Het is voorbij, geweest. We mogen ons uitstrekken naar hetgeen vóór ons ligt. Denk daarbij ook aan de woorden van Paulus in Filippenzen 1, vers 6: "Hiervan toch ben ik ten volle overtuigd, dat Hij, die in u een goed werk is begonnen, dit ten einde toe zal voortzetten, tot de dag van Christus Jezus."

Wij zijn vaak bezig met ons verleden en onze toekomst. Veel beter is het te denken aan Gods tijd. Voor de Heere is het altijd: heden. Hij is elke dag paraat. Hij heeft een machtig plan en werkt, dwars door alles heen, aan de uitvoe-

ring daarvan. Nu nog in het verborgene: de uitroeping van de Gemeente, het Lichaam van Christus. En straks, op Zijn tijd, in het openbaar in verband met Israël en de volken. Hij zal ingrijpen in de toestand op aarde. De glorieuze wederkomst van Christus zal een einde maken aan alles wat niet deugt in deze wereld. Door de reinigingsoordelen heen zal Hij het Koninkrijk op aarde vestigen. Dan wordt de aarde weer echt een *place to be*, een plek om er gewoon te (kunnen) zijn, voor jong en oud.

Ook in ons persoonlijk leven is God bezig Zijn goede werk voort te zetten. Dat geeft ons perspectief en altijd goede moed! Daarom mogen wij inderdaad optimistisch zijn. Niet dat het allemaal 'pais en vree' is in ons leven en om ons heen, of dat er niets zal gebeuren waar we het moeilijk mee zullen hebben. Maar... nog een ding is zeker: De Heere is nabij!

God werkt in ons een goed werk uit en dat betekent in ieder geval, dat Hij "...alle dingen doet medewerken ten goede" (Rom. 8:28). Daar begrijpen wij op voorhand niets van, maar we mogen het geloven, want Gods Woord zegt het. We mogen erop vertrouwen, dat God doorgaat, totdat Hij al Zijn plannen heeft volvoerd. Dat geeft rust en houvast.

De Bijbel is een rijke verzameling van boeken, en er is veel te schrijven over Gods Woord. Wij mogen dat doen in afhankelijkheid van de Heere, vanuit de inzichten die ons gegeven zijn. We geloven ook dat het nodig is in deze tijd om te blijven wijzen op wat God zegt in Zijn Woord, want dáár gaat het tenslotte allemaal om. Te midden van alle geschreeuw, meningen en opvattingen van mensen, blijft het Woord van God onwankelbaar staan als de waarheid van de Allerhoogste. Dat te mogen onderzoeken en doorgeven is een voorrecht!

Wij bevelen ons als schrijvers en medewerkers in uw voorbede aan en danken u voor uw liefdevolle ondersteuning in gebeden en gaven!

Een hartelijke groet en Gods rijke zegen toegewenst! ●

Lectori Salutem: 2
De Heere is nabij
Peter Slagter

Blijdschap 4
Peter Slagter

Gods voornemen van de eeuwen 8
Hoite Slagter

Het plan van de (vijf) eeuwen 12
 G.J. Paupit (1882-1962)

Het geheimenis van de wetteloosheid - Deel 4 13
Peter Slagter

AMEN Actueel 16

- Israël: Directe verbinding tussen vliegveld en Tempelberg
- Meer dan 1.000 kerkleiders in Engeland: 'Bijbels huwelijk handhaven'
- Oversterfte en sudden death

De woestijn zal bloeien als een roos 18
Oby Vossema

Geloofswandel in deze tijd 21
Ronald Lammers

De kleine profeten - Deel 12: Maleachi 24
Peter Slagter

Let op de knippagina's 27 en 28

Nieuw boek - De sabbat 29

Tot slot: Hout en kruis 30
Jaap Wols

Bijbelstudies en Colofon 31

Kijk ook op:

www.amen.nl

 Volg ons op Twitter:

@AMEN_Actueel

 Volg ons op Facebook:

facebook.com/AMENActueel

Pagina 4: Blijdschap

Verschillende keren roept de apostel Paulus in zijn brieven op tot blijdschap. Zoals bijvoorbeeld in de Fillippenzen-brief: "Verblijd u altijd in de Heere; ik zeg het opnieuw: Verblijd u" (hs. 4:4). Niet: zo nu en dan, maar altijd, dat is nogal wat. Gelukkig staat er iets bij: *in de Heere!*

Pagina 8: Gods voornemen van de eeuwen

De Bijbel spreekt over een plan, een voornemen van God, dat uit eeuwen bestaat. Of, zoals ook wel vertaald wordt: werelden. Zolang er sprake is van dergelijke werelden, zijn er (opeenvolgende) eeuwen. Wat houdt het begrip 'eeuw' in en hoeveel eeuwen zijn er? Kortom: hoe ziet dat plan eruit?

Pagina 10: Het geheimenis van de wetteloosheid

De apostel Paulus schreef bijna 2000 jaar geleden aan de Thessalonicenzen: "... het geheimenis van de wetteloosheid is al werkzaam ..." (2 Thess. 2:7). Zoals in de vorige AMEN al aangegeven, is die werkzaamheid er eigenlijk al sinds de satan zijn verleidelijke activiteiten onder de mensen is begonnen. Hoe heeft het zich in de loop der tijd ontwikkeld?

Pagina 16-17: AMEN Actueel

Pagina 18: De woestijn zal bloeien als een roos

Dit is een prachtige profetie, maar ook onvoorstelbaar naar mijn idee. Persoonlijk ben ik nooit in een echte woestijn geweest maar zie ze vaak voorbij komen op de tv, bijvoorbeeld als ik naar Parijs-Dakarachtige races zit te kijken. Eindeloze vlakten met zand en zandduinen, en rotsen en diepe kuilen. En dat gaat veranderen.

Pagina 21: Geloofswandel in deze tijd

Wij leven vandaag in een periode van Gods heilsplan die gekenmerkt wordt door verborgenheid. Dit heeft alles te maken met het begrip 'geheimenis' dat Paulus gebruikt om deze fase te duiden. Kennis omtrent die verborgenheid is belangrijk en -daaruit voortvloeiend- wat betekent die kennis voor onze geloofswandel? Anders gezegd: Hoe moeten wij Gods wil voor ons leven vandaag verstaan?

Pagina 24: De kleine profeten – 12 – Maleachi

We zijn aanbeland bij de laatste van de twaalf 'kleine profeten'. Zoals bij alle profeten klinkt ook nu een duidelijke waarschuwing voor ongehoorzaamheid en goddeloosheid. Maar ook de hoopvolle belofte van verlossing en heerlijkheid. En daaruit blijkt maar één ding: God is getrouw, Zijn plannen falen niet!

Als lezen te moeilijk wordt: AMEN is beschikbaar in gesproken vorm voor mensen met een leesbeperking bij CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden. Wilt u een abonnement op dit tijdschrift in een aangepaste leesvorm of wilt u hierover meer informatie? Dan kunt u contact opnemen met de CBB, tel.nr. 0341 - 565477, email: klantenservice@cbb.nl

Blijdschap

Verschillende keren roept de apostel Paulus in zijn brieven op tot blijdschap. Zoals bijvoorbeeld in de Fillippenzenbrief: "Verblijd u altijd in de Heere; ik zeg het opnieuw: Verblijd u" (hs. 4:4). Niet: zo nu en dan, maar altijd, dat is nogal wat. Gelukkig staat er iets bij: *in de Heere!*

Peter Slagter

Het is geenszins de bedoeling van de apostel de gelovigen een soort van menselijke blijdschap op te leggen, die zij zelf voortdurend in stand moeten houden. Dat gebeurt in de wereld wel! Er zijn mensen die een dik belegde boterham verdienen om in het theater of via televisie en radio anderen aan het lachen te brengen (en te houden). Voor hen is er geen werkloosheid, want mensen moeten (en willen) steeds weer opnieuw aan het lachen gebracht worden. En naarmate er in de wereld om ons heen meer ellende is, hebben mensen meer behoefte aan afleiding, ontspanning, vertier, etc. Nu is er ook niets op tegen om te lachen en plezier te hebben. Maar de blijdschap waar Paulus over spreekt is van een geheel andere dimensie. Een oud lied (458 Joh. de H.) zegt:

*Neem de wereld, geef mij Jezus,
wereldvreugd' gaat ras voorbij;
Maar de liefde van mijn Heiland,
Blijft voor eeuwig rijk en vrij.*

Het gaat hier om hemelse vreugde, oftewel: de blijdschap van de Geest. Het gaat om de vreugde die voortvloeit uit de liefde van God en het volbrachte werk van de Heere Jezus Christus. De blijdschap om te wandelen in gemeenschap met de levende God, als Zijn kinderen.

Blijdschap over het heil

David jubelt in Psalm 103:2-5 over wat de HEERE ook voor hem heeft bereid: "Loof de HEERE, mijn ziel, en vergeet niet een van Zijn weldaden. Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw ziekten geneest, Die uw leven verlost

van het verderf, Die u kroont met goe-dertierenheid en barmhartigheid, Die uw mond verzadigt met het goede, uw jeugd vernieuwt als die van een arend."

Als wij op ons laten inwerken wát God ons in Zijn genade geschonken heeft, dan worden wij blij. Het heil is niet met mate gegeven, maar in overvloed. Veel meer dan wij ooit zouden kunnen verlangen, heeft God ons bereid: "Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, *dat is* wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben" (1 Kor. 2:9).

Als gelovigen mogen wij Hem prijzen voor de vergeving van al onze ongerechtigheden. Hij heeft de zonde met wortel en tak uitgeroeid, zodat wij in Christus een volkomen nieuw leven hebben ontvangen. Waren wij eerst zondaren in Adam, nu zijn we verlost kinderen van God in en door de Heere Jezus Christus. Paulus schrijft aan Timotheüs over het plan van God en de "... genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen, maar nu is geopenbaard door de verschijning van onze Zaligmaker, Jezus Christus, Die de dood tenietgedaan heeft, en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie ..." (2 Tim. 1:9b en 10). Als wij het goed begrijpen dan heeft God dus reeds vóór het bestaan der wereld(en) genade gegeven, hetgeen eerst zichtbaar geworden is door de verschijning van Christus. En Paulus voegt er aan toe: "... waarvoor ik

aangesteld ben als prediker, apostel en leraar van de heidenen" (vs. 11). Hij spreekt hier tamelijk exclusief over zijn bediening, en terecht, want aan hem is de "bedeling der genade Gods" gegeven (vgl. Efe. 3:2, Kol. 1:25 St. Vert.).

Het bijzondere van de tijd waarin wij leven is, dat God de *overvloedige* rijkdom van Zijn genade openbaart. Dat wil zeggen, dat ieder die gelooft, met Christus vereenzelvigd wordt en daarom *alles* ontvangt wat God in Christus heeft gegeven! De Gemeente wordt genoemd "het Lichaam van Christus" om die onlosmakelijke verbondenheid tot uitdrukking te brengen. Hoofd en lichaam zijn immers één, ja zelfs zó, dat de één niet volkomen is zonder de ander. Dat is ook wat Paulus bedoelt in Efeze 1:22-23: "En Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem als hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente, die Zijn lichaam is en de vervulling van Hem Die alles in allen vervult" en Kolossenzen 2:9-10: "Want in Hem woont heel de volheid van de Godheid lichamenlijk. En u bent volmaakt geworden in Hem, Die het Hoofd is van iedere overheid en macht." Onvoorstelbaar is het heil, dat God ons in Christus heeft geschonken, en dat is reden tot grote vreugde. Met Christus gekruisigd, begraven in Zijn dood, opgestaan en met Hem verhoogd: "Uw leven is met Christus verborgen in God" (Kol. 3:3). Die heerlijkheid bezitten wij (door de Heilige Geest) als een schat in aardse vaten. Daarom klinkt het herhaaldelijk: Verblijdt u in de Heere... Paulus weet, dat hij soms in herhaling valt, hij zegt dat ook aan het begin van hoofdstuk 3: "Verder, mijn broeders, verblijdt u in de Heere. Dezelfde dingen aan u te schrijven is mij niet onaangenaam en het geeft u zekerheid" (vs. 1). God wil, dat wij zeker zijn van Zijn zaak, opdat wij daarin vreugde zouden beleven. Daarom is herhaling belangrijk. Telkens weer bepaald te worden bij en verdiept te worden in dit heil. Petrus schrijft: "Deze tweede brief, geliefden, schrijf ik u nu. In beide wijk ik door herinnering uw zuivere gezindheid op..." (2 Petr. 3:1). Inderdaad, wij moeten steeds weer herinnerd worden... om wakker te blijven in een zuivere gezindheid, een zuiver besef.

Nehemia bemoedigde in zijn dagen de Israëlieten door het onderricht uit het Woord van God, en wekte hen op om het Loofhuttenfeest te vieren: "Wees niet bedroefd, want de vreugde van de HEERE, dat is uw kracht" (hs. 8:11). Inderdaad: blijdschap geeft kracht!

Blijdschap over het Woord

Het kan ons alleen maar grote vreugde schenken als wij bedenken wat God ons heeft bereid in Zijn heerlijke verlossingswerk. En als we Zijn Woord onderzoeken, worden we telkens weer bepaald bij Zijn grote daden. Daarom zegt de psalmist in Psalm 119: "Ik verblijdt mij over Uw Woord als iemand die rijke buit vindt" (vs. 162 NBG '51-vertaling).

Bijbelstudie is eigenlijk niets anders dan schatgraven. Als je gaat zoeken, ontdek je de ene schat na de andere. God heeft ons zijn Woord gegeven om ons te informeren aangaande Zichzelf en Zijn werken. Wij worden eigenlijk door God uitgenodigd om ingewijd te worden in Zijn geheimenissen. Wij bevinden ons daarmee in een bevoorrechte positie. Wat de wereld ons niet kan vertellen, dat zegt God in de Bijbel. Het inzicht dat wij ontvangen, door genade, en geleid door Gods Geest, kan niemand ons geven dan God alleen.

Daar is het God om te doen, dat we inzicht zouden krijgen in Wie Hij is en wat Hij doet. Dan zullen wij ook ontdekken wat Gods doel is in deze tijd,

waarin wij leven, en wat Gods plan is met ons persoonlijk leven. We zullen zien wat God in de toekomst nog zal doen. We komen tot ontdekking dat God bezig is door de geschiedenis van deze wereld heen Zijn heilsplan te volvoeren, totdat het einddoel is be-

reikt: de komst van de nieuwe hemelen en een nieuwe aarde (2 Petr. 3:13, Openb. 21:1 e.v.). Deze kennis schenkt ons grote vreugde.

God kwam en komt in alles tot Zijn doel en dat doel is in één woord samen te vatten: verheerlijking! Volmaakte vreugde dus. De schepping is tot Gods eer (vgl. Kol. 1:16) en er was vreugde toen zij tot stand kwam, zie Job 38:7. De verlossing is tot Gods eer en geeft vreugde aan engelen en mensen, zie bijvoorbeeld Lukas 15:7, 10 en Handelingen 13:48.

De voleinding van alle dingen zal de heerlijkheid volledig openbaren en dan zal de blijdschap volkomen zijn.

Blijdschap van de Geest

Die voleinding is nog toekomst (voor wat de openbaring ervan betreft). Nu, terwijl wij nog onderweg zijn, ontvangen wij reeds de voorsmaak van de eeuwige vreugde. Naarmate wij vol worden van de Geest, zal blijdschap onze harten vervullen. Paulus zegt: "Laat het woord van Christus in rijke mate in u wonen..." (Kol. 3:16). Door dat Woord worden wij steeds opnieuw bemoedigd: "Verblijdt u altijd in de Heere". En die bemoediging hebben wij ook nodig, nietwaar? Immers, het leven op aarde is niet altijd vreugde en blijdschap. Integendeel, hoe vaak wordt onze vreugdezang niet verstoord door allerlei nare gebeurtenissen. Vervelende dingen, die op je af komen: zorgen, ziekte, pijn, verdriet, tegenstand en noem maar op.

Nee, als wij afhankelijk zouden zijn van de omstandigheden in deze wereld dan zou het leven voor velen van ons weinig vreugde verschaffen. Daarom is het zo belangrijk te verstaan, dat het gaat om de blijdschap van de

Geest. Dat is niet in de eerste plaats een uiterlijke zaak. Sommigen denken altijd maar te moeten lachen, omdat ze kinderen van God zijn: '...als Christen moet je blij zijn'. Er zijn echter omstandigheden waarin het lachen ons snel vergaat en we helemaal niet

blij kunnen zijn! Mensen, wees nuchter, ook in deze dingen. Paulus schreef aan de Romeinen: "Laat de liefde ongeveinsd zijn" (Rom. 12:9) en vult dat aan met deze woorden, gericht aan Timotheüs: "En het doel van (alle) vermaning is liefde uit een rein hart, uit een goed geweten en een ongeveinsd geloof" (1 Tim. 1:5 NBG-'51 vertaling). Ongeveinsd wil zeggen dat het echt is, authentiek, niet doen alsof. God wil geen toneelspelers, die naar buiten toe altijd maar lachen, ook als ze van binnen verscheurd worden door verdriet. God is de Waarheid en zoekt *waarachtige* aanbidders (Joh. 4:23).

Innerlijke geloofsvreugde

De blijdschap waar wij nu over spreken is vooral innerlijk. Het is de innerlijke zekerheid, hoe verdrietig je misschien ook bent door de omstandigheden, dat je van God bent. Dat Hij bij je is en meelijdt (vgl. ook Hebr. 4:15, 16). Dat Hij alle dingen doet medewerken ten goede. Onbegrijpelijk, maar waar! Dát is het voorrecht dat wij als Gods kinderen bezitten. Hoe ons leven ook verloopt, hoe diep het dal soms ook is, hoe donker het ook lijkt... er is altijd licht aan de horizon. Ons levenspad eindigt op de 'berg der verheerlijking'! De beklimming kan moeilijk zijn, vol gevaren, maar als wij eenmaal de top hebben bereikt, is er vreugde, grote vreugde.

Deze blijdschap rust op het geloof in de beloften van God. Paulus schrijft in Romeinen 8: "Want ik ben ervan overtuigd dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden" (vs. 18). Het lijden drukt soms zwaar op de weegschaal van ons leven, hoewel het een verdrukking is van een ogenblik (vgl. 2 Kor. 4:17). Straks zal de weegschaal helemaal doorslaan naar de andere kant: heerlijkheid. Wie dat werkelijk gaat verstaan, zal daaruit kracht kunnen putten om te verdragen, ja zelfs te roemen in zwakheden. De genade van God is zo groot, dat Paulus kan zeggen: "Daarom zal ik veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij komt wonen. Daarom heb ik een behagen in zwakheden: in smadelijke behandelingen, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil. Want wanneer

ik zwak ben, dan ben ik machtig" (2 Kor. 12:9, 10). Dit gaat ons verstand te boven en is vanuit menselijk oogpunt niet te begrijpen. Net zo min als wat Petrus schrijft: "Maar verblijd u naar de mate waarin u gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, opdat u zich ook in de openbaring van Zijn heerlijkheid mag verblijden en verheugen" (1 Petr. 4:13). Is dat mogelijk? Kun je je verblijden te midden van het lijden? Ja, dat kan! Voor de mensen misschien onmogelijk, maar bij God kan dat. In het Oude Testament vinden we daarvan een voorbeeld in de profeet Jeremia. Hij wordt wel 'de wennende profeet' genoemd. Hij moest tot Israël spreken namens God, maar dat werd hem niet in dank afgenomen door zijn volksgenoten. Integendeel, hij had zeer te lijden onder zijn bediening. Zozeer zelfs, dat hij de dag van zijn geboorte vervloekte! En toch... In Jeremia 15:16 lezen we: "*Zodra Uw woorden gevonden werden, at ik ze op. Uw woord was mij tot vreugde en tot blijdschap in mijn hart, want Uw Naam is over mij uitgeroepen, HEERE, God van de legermachten.*"

Michelangelo, Jeremiah; fresco, 1508-1512.

Dat is dus het geheim, om in moeilijke tijden vooral Gods Woord te lezen (en te geloven!), dat geeft licht en uitzicht. Het lijden is op zichzelf geen pretje. Welnee, het kan soms veel pijn en verdriet teweegbrengen. Maar zelfs als wij met tranen zaaien, mogen wij erop rekenen, dat wij straks met gejuich zullen oogsten! Naarmate wij hier te maken krijgen met lijden (in welke vorm en hoeveelheid dan ook), de Heere zal ons nog veel meer

zegenen met de overvloed van Zijn heerlijkheid. Daarom hoeven wij niet bedroefd te zijn, zoals andere mensen die geen hoop hebben. Ons verdriet is niet hopeloos, maar juist hoopvol! God maakt Zijn Woord waar en dat is onze troost. En die troost heeft Hij neergelegd in Zijn onwankelbare Woord en daar zijn we maar wat blij mee!

Tenslotte...

Paulus zegt in het vijfde vers van Filippienzen 4: "De Heere is nabij". Hij woont in ons door Zijn Geest. Hij is bij ons door Zijn Woord. Wij mogen leven in gemeenschap met Hem, in alle vrijheid en vreugde. Alles wat ons bezighoudt, mogen wij aan Hem bekendmaken (vergeet de dankzegging niet!): "... en de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus" (vs. 7). Dat is de belofte die de Heer ons geeft: Al de weg leidt mij mijn Heiland, wat verlangt mijn ziel dan meer?

Wat blijft er na al deze dingen nog over? Wel, dit ene woord, zoals Paulus dat uitspreekt in vers 8 en 9: "Verder, broeders, al wat waar is, al wat eerbaar is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat lieflijk is, al wat welluidend is, als er enige deugd is en als er iets prijzenswaardigs is, bedenk dat. Wat u ook geleerd en ontvangen en gehoord en in mij gezien hebt, doe dat; en de God van de vrede zal met u zijn."

De apostel heeft ons, door Gods genade, in zijn leer en leven een voorbeeld nagelaten om na te volgen: "Wees met elkaar mijn navolgers, broeders, en houd het oog gericht op hen die zó wandelen, zoals u ons tot een voorbeeld hebt" (Fil. 3:17).

God heeft ons gered door het kostbare verlossingswerk. Hij heeft ons gemaakt tot Zijn kinderen, leden van het Lichaam van Christus. Hij heeft Zijn geheimenis bekendgemaakt en Zijn wil voor ons geopenbaard. Hij heeft ons de Bijbel gegeven als Zijn gezaghebbend Woord voor ons tot lering en onderwijzing (2 Tim. 3:16). Hij heeft Zijn bedoelingen voor deze tijd (deze 'bedeling') neergelegd in de (late) brieven van Paulus. God heeft ons in het juiste spoor gezet... in dat spoor dan ook verder... met blijdschap! ●

EVER READ

UITGEVERS

Leren leven uit de Bijbel

Mooie Bijbelstudieboeken die bij Everread zijn verschenen

De NAMEN in de Bijbel

Namen in de Bijbel hebben een belangrijke betekenis. Vaak leren zij ons iets over het wezen en de aard van een persoon of een plaats. Bijbelse geschiedenissen krijgen meer 'kleur' wanneer we de betekenis kennen van de namen, die er in voorkomen. Dit boek helpt u bij het lezen en begrijpen van Gods Woord. In deze unieke uitgave treft u een lijst aan van alle (circa 6000) persoonsnamen, plaatsnamen, geografische aanduidingen en namen van volkeren, in het Oude en het Nieuwe Testament. Voorzien van de Hebreeuwse en/of Griekse grondtekst en de letterlijke uitspraak daarvan. Nagenoeg alle namen zijn voorzien van een betekenis, dan wel een waarschijnlijke betekenis. Bij elke naam is een complete lijst opgenomen met alle schriftplaatsen waar de namen voorkomen (concordantie); waar nodig zijn deze Schriftplaatsen uitgesplitst in verschillende personen, plaatsen, etc. met dezelfde naam. De namen worden weergegeven in de spelling van zowel de Statenvertaling, de 1951-vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap als de Herziene Statenvertaling.

**Hoite Slagter (red.) - 400 blz - Harde kaft - 21,7 x 15,5 cm
9789066942141 - € 22,60**

Gelijkenissen, wonderen en tekenen

Veel christenen menen dat de wonderen en tekenen die in de Bijbel vermeld worden, voorbeelden zijn van wat je in onze tijd van de Heere mag (volgens sommigen: moet) verwachten. Om teleurstellingen en soms zelfs geloofscrisis te voorkomen, is het belangrijk te kijken naar de plaats van wonderen, tekenen en gelijkenissen in het licht van Gods plan. En juist dát doet Charles Welch in dit boek.

Door oog te hebben voor de context, ontdekken we dat elke gelijkenis ons bepaalt bij de geestelijke situatie van Israël; en dat geldt ook voor de wonderen en de tekenen. Wie - ook wat deze dingen betreft - respectvol om wil gaan met Gods Woord, zal zich verblijden in en genieten van de rijkdom die God met ons wil delen.

**Charles H. Welch - 224 blz - Paperback - 21x14,7 cm
9789066942660 - € 17,45**

Bestel deze uitgaven via de bon op
blz. 27 van deze AMEN
of op www.everread.nl
Zie ook www.everread.nl/aanbiedingen

Door Mijn Geest zal het geschieden

In dit nieuwste boek laat de schrijver, aan de hand van de Bijbelteksten waarin het woord 'geest' voorkomt, zien dat het werk van Gods Geest tot uitdrukking komt in de wereldgeschiedenis. Zowel de geschiedenis die achter ons ligt, als die welke nog gebeuren moet (profetie). Gods Woord blijkt vanaf het begin al de afloop te verkondigen, waaruit verrassende perspectieven oplichten. Daarbij is het geen 'droge' lijst van bijbelteksten geworden, maar een levendig verhaal over hoe de Heilige Geest Zijn werk van vernieuwing en wedergeboorte doet. In alles komt daarbij de eenheid tussen Gods Woord en Gods Geest tot uitdrukking. Immers: het Woord van God is hét grote werk van de Geest. Tegelijk beschrijft het Woord van God de geschiedenis van de wereld; vanaf het prille begin tot in de verre toekomst. In Zacharia 4:6 staat: "Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de HEERE der heirscharen" (Statenvertaling); daar kunnen we slechts 'Amen' op zeggen.

**Arie Jongebreur - 224 blz - Paperback - 21 x 14,7 cm
9789066942714 - € 18,50**

Het koninkrijk van God in hemel en op aarde

Het koninkrijk van God speelt door de hele Bijbel heen een grote rol. Het gaat in Gods Woord immers om Zijn heerschappij die eenmaal zichtbaar gevestigd zal worden in deze schepping. In dit boek geeft de schrijver een evenwichtig beeld van wat de Bijbel hierover te zeggen heeft. Beginnend bij de aankondiging van dat koninkrijk in het Oude Testament, komt hij terecht op het 'nabijgekomen' koninkrijk in de tijd waarin de Heere Jezus op aarde was. Ook daarna, tot en met het einde van de Handelingentijd, klinkt deze boodschap nog zeer nadrukkelijk, zoals dat ook het geval zal zijn in de periode waarin Christus wederkomt. Nu (in grote lijnen is dat de tijd tussen Handelingen en het boek Openbaring) is de aanbidding van het koninkrijk fundamenteel anders. De Heere God is nu verborgen en Hij doet Zijn werk ook in het verborgene.

Wie nu het koninkrijk predikt zoals destijds de Heere Jezus en de apostelen dat deden, gaat voorbij aan de enorme rijkdommen van het nu verborgen koninkrijk van de Zoon van Gods liefde (Kol. 1:13), waarin zichtbare tekenen, wonderen en krachten juist geen rol spelen.

**Arie Jongebreur - 192 blz - Paperback - 21 x 14,7 cm
9789066943056 - € 17,45**

Gods voornemen van de eeuwen

De Bijbel spreekt over een plan, een voornemen van God, dat uit eeuwen bestaat. Of, zoals ook wel vertaald wordt: werelden. Zolang er sprake is van dergelijke werelden, zijn er (opeenvolgende) eeuwen. Wat houdt het begrip 'eeuw' in en hoeveel eeuwen zijn er? Kortom: hoe ziet dat plan eruit?

Hoite Slagter

In Efeze 3:10 en 11 staat "... opdat nu door de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelvuldige wijsheid van God bekendgemaakt zou worden, volgens het eeuwige voornemen dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onze Heere". In het elfde vers lezen we over het "eeuwige voornemen". Dit is niet helemaal juist. Letterlijk staat er: "het voornemen van de eeuwen". Dat voornemen of plan heeft God *gemaakt* in Christus Jezus, onze Heere. Een plan dat uit eeuwen bestaat.

Het woord 'eeuwige' is hier niet de vertaling van een bijvoeglijk naamwoord, maar van een zelfstandig naamwoord: *aionen* (het Hebreeuwse *olam* en het Griekse *aion* worden in de gangbare Bijbelvertalingen onder meer weergegeven met 'altoos', 'eeuw', 'eeuwigheid', 'tijdperk' en 'wereld'). God maakt in de huidige tijd Zijn veelkleurige wijsheid in de hemelse gewesten bekend door de gemeente en dat blijkt in overeenstemming te zijn met een plan dat Hij heeft, het *voornemen van de eeuwen*. Dat staat dus gewoon zo in de Bijbel!

Hebreeën 1:1b en 2 sluit aan bij Efeze 3:11 en laat nog iets anders zien over deze *eeuwen*: "... de Zoon, Die Hij Erfgenaam gemaakt heeft van alles, door Wie Hij ook de wereld gemaakt heeft" (vs. 2). Het woord 'wereld' is hier de vertaling van *eeuwen* (*aionen*). Het gaat hier om de Zoon, door Wie Hij (de Vader) de eeuwen geschapen heeft. Het is wel enigszins begrijpelijk dat er hier met *were/d* is ver-

taald - zie later in dit artikel - maar het is feitelijk onjuist. Onze gedachten worden door deze vertaling geleid naar de wereld van materie, de schepping om ons heen. Nu leert onder meer Kolossenzen 1 ons dat de Zoon van Zijn liefde "de Eerstgeborene van heel de schepping" is, "... want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen" (vs. 13-16).

In Hebreeën 1 wordt dit echter niet bedoeld; hier gaat het om hetzelfde onderwerp als in Efeze 3. God heeft in Christus (het voornemen van) de *eeuwen* geschapen.

Wat is een eeuw?

Ook in Hebreeën 11:3 is *aionen* vertaald met 'wereld': "Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, *en wel* zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is". Schematisch weergegeven ziet dit vers er als volgt uit:

- a. Door het geloof zien wij in dat
 - b.1 de aionen
 - c.1 tot stand gebracht zijn
 - d.1 door het Woord van God, *en wel* zo dat
 - b.2 de dingen die men ziet,
 - c.2 niet ontstaan zijn uit
 - d.2 wat zichtbaar is

Het tweede deel laat zien dat de dingen die men ziet niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is. De dingen die men ziet, zijn dus ontstaan uit wat niet zichtbaar is, te weten: het Woord van God (d.1). Dat wat men ziet (b.2) zijn de aionen (b.1)!

Hebreeën 11:3 toont aan dat de *aionen* op de één of andere wijze tot de zichtbare dingen behoren. Dat wil zeggen: zichtbaar voor het menselijk oog. De dingen die zichtbaar

zijn voor het menselijk oog behoren samen met een aantal onzichtbare dingen, zoals machten, krachten, tronen en heerschappijen, tot het geschapene, de schepping. Zolang er sprake is van een schepping (hemelen en aarde) is er sprake van zichtbare dingen. En zolang is er ook sprake van aionen. Een aioon duidt een tijdperk aan waarin er een schepping is. Beide behoren tot de zichtbare dingen. De Bijbel vermeldt inderdaad het bestaan van verschillende werelden, scheppingen. Niet tegelijk, maar opeenvolgend! We leven nu in de "de hemelen die er nu zijn, en de aarde" (2 Pet. 3:7). Maar deze tegenwoordige hemelen en aarde moeten te Zijner tijd plaatsmaken voor de nieuwe hemelen en aarde (2 Pet. 3:13). Openbaring 21:1 zegt: "En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. En de zee was er niet meer".

Wel, zolang er sprake is van dergelijke werelden, zijn er (opeenvolgende) eeuwen. Wie bekend is met computers weet dat een computer niet werkt zolang er geen besturingssysteem op staat. Zodra een dergelijk programma geïnstalleerd is, kun je iets met de computer doen. Vergelijk dit met de schepping. Een aioon is het besturingssysteem en de wereld de computer. Je kunt ook zeggen: een aioon is de software, de wereld de hardware. Hoe het er in de wereld aan toegaat, is afhankelijk van welk besturingssysteem er draait; ofwel: welke aioon er - met haar regelgeving - heerst.

Er is dus een nauwe samenhang tussen eeuw en wereld. Dit is mogelijk de reden waarom op verschillende plaatsen in de Bijbel aioon met *wereld* vertaald wordt. Zo is het in

ons spraakgebruik heel normaal om bijvoorbeeld naar aanleiding van allerlei misstanden te zeggen: 'In wat voor wereld leven we nou toch...'

Maar eigenlijk bedoelen we daar het systeem mee waardoor de wereld, de maatschappij bestuurd wordt.

Toch kan deze vertaling in de Bijbel tot grote verwarring leiden! Hoevelen zijn er immers niet die denken dat met de komst van de Heere Jezus Christus, de Zoon des mensen, de wereld ophoudt te bestaan? Op zich wel begrijpelijk. In Mattheüs 24:3 en 14 heeft de Heere Jezus het tenslotte over de "voleinding van de wereld" in verband met Zijn komst. Dat zegt Hij inderdaad ... in onze vertalingen ... In werkelijkheid heeft Hij het over de *voleinding van de eeuw*, waarmee Hij duidt op het tijdperk waarin we nu leven.

De tegenwoordige eeuw en de toekomstige eeuw

In Lukas 20:34 en 35 noemt de Heere twee aionen: "De kinderen van deze wereld (= eeuw) trouwen en worden ten huwelijk gegeven, maar zij die het waard geacht zijn die toekomstige wereld (= eeuw) te verkrijgen, en de opstanding uit de doden, zullen niet trouwen en ook niet ten huwelijk gegeven worden" (vs. 34 en 35).

Samenvattend: 'In deze eeuw (aioon) wordt er gehuwd; in die eeuw (de opstanding uit de doden) niet'. Zoals we uit

Zomerkampen

Voor 2023 staan de zomerkampen gepland in de week van van 22-28 juli.

De locaties van de zomerweken zijn al bekend:

Het kinderkamp zal plaatsvinden in Rijssen, het Juniorenkamp in Lemele en de jeugdweek in Hattem.

Juniorenweekend

Voor dit najaar staat er nog een juniorenweekend op het programma! Val je in de leeftijdsgroep van 12 t/m 15 jaar, ga je naar het voortgezet onderwijs en/of ben je afgelopen zomer meegeweest met het juniorenkamp, dan ben

je hartelijk welkom tijdens het najaars-juniorenweekend! Net als de vele anderen die zich al hebben aangemeld, wil je dit weekend niet missen :)

**Vrijdag 25 - zondag 27
november in Almere
Prijs: € 77,50**

Kijk voor meer informatie en / of
aanmelden op www.aktieradius.nl

de Schrift weten, vindt die opstanding plaats bij de wederkomst van Christus (bijv. 1 Thess. 4:16 en Openb. 20:4-6). 'Die eeuw' is dan blijkbaar de periode die samenvalt met de aanwezigheid (Grieks: *parousia*, in de N.B.G.-'51-vertaling weergegeven met 'komst'; in de Statenvertaling met 'toekomst') van Christus.

In Efeze 1 gaat het ook over deze twee aionen: "... toen Hij Hem uit de doden opwekte en aan Zijn rechterhand zette in de hemelse gewesten, ver boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de komende" (vs. 20 en 21; de N.B.G.-'51-vertaling heeft hier terecht 'eeuw' staan i.p.v. 'wereld'). De eeuw waarin we momenteel leven, wordt in Galaten 1 de 'tegenwoordige slechte wereld (= eeuw)' genoemd: "... onze Heere Jezus Christus, Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons zou ontrukken aan de tegenwoordige slechte wereld (*aioon*) ..." (vs. 3b en 4; vgl. ook 1 Tim. 6:17 en 2 Tim. 4:10).

De tegenwoordige aion 'bestuurt' de tegenwoordige wereld (Grieks: *kosmos*; in dit verband is *kosmos* de geschapen werkelijkheid, zoals onder meer beschreven in Kolossenzen 1:15 en 16). Dit wordt prachtig verwoord en goed weergegeven in de Herziene Statenvertaling: "... waarin u voorheen gewandeld hebt, overeenkomstig het tijdperk van deze wereld ..." (Efe. 2:2a), de *aioon* van deze *kosmos*. Gelovigen zijn uit het huidige besturingssysteem (*aioon*) getrokken, maar nog wel in de wereld (*kosmos*) aanwezig. Wel in de wereld, maar niet van de wereld. Het besturingssysteem van de huidige wereld is voor de gelovige niet meer bepalend en leidend, omdat hij Jezus Christus als Heere gehoorzaamt. Voor de gelovige geldt dan ook wat Paulus in Romeinen 12:2 schrijft: "En word niet aan deze wereld (*aioon*, eeuw of tijdperk) gelijkvormig, maar word *innerlijk* veranderd door de vernieuwing van uw gezindheid ...".

Het boze karakter van de huidige *aioon* heeft alles te maken met de tegenstander. Hij is de "god van deze eeuw" (2 Kor. 4:4a); Gods tegenstander, de duivel, is de god van deze eeuw (vergelijk ook uitdrukkingen als "aanvoerder van de macht in de lucht" (Efe. 2:2) en "vorst van deze wereld (*kosmos*)" (Joh. 12:31; 14:30 en 16:11).

Met de komst en aanwezigheid van Christus komt er een einde aan het huidige besturingssysteem, de huidige of tegenwoordige *aioon*. En daar gaat het dan ook om in bijvoorbeeld Mattheüs 24:3. Het besturingssysteem van nu - met al zijn kwalijke invloeden op deze wereld, op de maatschappij en op het verloop der dingen, zelfs tot in het persoonlijk leven van mensen aan toe - zal stopgezet worden met de komst en aanwezigheid van Christus, Die de God van die komende eeuw zal zijn. Dat is het tijdperk waarin Hij zal regeren. Dan zal de invloed van Zijn besturing, Zijn heerschappij, direct merkbaar worden in deze wereld!

Toekomstige eeuwen

De Bijbel laat zien dat er meer dan één toekomstige eeuw is. Hierover lezen we in Efeze 2 het volgende: "... en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus, opdat Hij in de komende eeuwen de alles overtreffende rijkdom van Zijn genade zou

bewijzen, door de goedertierenheid over ons in Christus Jezus" (vs. 6b en 7). Dat hier over "komende eeuwen" - in het meervoud dus - wordt gesproken, leert ons dat er minimaal nog twee eeuwen (besturingssystemen) komen, die bepalen op welke wijze de schepping, die er tijdens die eeuwen is, zal functioneren.

Nu leert de Bijbel dat er na deze schepping - die bestaat uit hemelen en aarde - een nieuwe zal komen. Het ligt daarom voor de hand om aan te nemen dat die schepping bestuurd zal worden door de tweede toekomstige eeuw. Ook in die eeuw toont de Heere nog Zijn overweldigende genade over ons in Christus Jezus in de hemelse gewesten!

Zoals Paulus in 1 Korinthe 15 schrijft, komt er een moment waarop alles aan de Zoon onderworpen is. Hij onderwerpt Zich dan aan de Vader, opdat God zij alles en in allen (vs. 28). In dit hoofdstuk schrijft Paulus over de opstanding uit de doden, waarbij hij stelt: "Want omdat de dood er is door een mens, is ook de opstanding van de doden er door een Mens. Want zoals allen in Adam sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden" (vs. 21 en 22). Dit 'levend maken' is in de context van 1 Korinthe 15 de opstanding uit de dood waarin mensen in Adam sterven: dat is de lichamelijke dood als gevolg van de zonde die door Adam de mensheid binnenkwam (Rom. 5:12 e.v.; die zonde heeft tot gevolg dat de mens ook van nature geestelijk gezien dood is ten opzichte van God). Uit die lichamelijke dood stond Christus Zelf immers op als Eersteling en volgen in de toekomst degenen die Christus toebehoren (de opstanding bij Zijn komst); tot slot is er het einde. Dan wordt de laatste vijand, de dood, onttroond en blijkt dat de Vader alles aan de voeten van de Zoon onderworpen heeft (1 Kor. 15:23-27a). Dit stemt overeen met het boek Openbaring. In hoofdstuk 20:6 lezen we over de opstanding van hen die van Christus zijn in Zijn aanwezigheid (zoals 1 Kor. 15:23 het letterlijk zegt) en in hoofdstuk 20:11-14 over het einde. Degenen die op dat moment - dat is na de duizend jaren (oftewel: na de eerste toekomstige eeuw) - nog in de dood zijn, worden levend gemaakt en naar Gods maatstaven geoordeeld. De dood zelf houdt dan op te bestaan. Deze wordt in de poel van vuur geworpen (de tweede dood) die er gedurende de tweede toekomstige eeuw zal zijn.

De voorbije eeuwen

Er is ook sprake van de eeuwen die er vóór de tegenwoordige eeuw waren. In 2 Petrus 2 staat: "... en als God de oude wereld niet gespaard heeft, maar het achttal van Noach, de prediker van de gerechtigheid, bewaard heeft, toen Hij de zondvloed over de wereld van de goddelozen bracht ..." (vs. 5).

Beide keren dat hier het woord *wereld* wordt gebruikt, staat er in het Grieks: *kosmos*. Het gaat dan in deze tekst in het bijzonder om "de oude wereld". Dat is de wereld zoals die er was tot Noach. Er zijn enkele teksten in de Bijbel te vinden die het woord *aioon* of *olam* indirect verbinden aan die tijd. Zoals: "In die dagen, en ook daarna, waren er reuzen op de aarde, toen Gods zonen bij de dochters van de mensen waren gekomen en die kinderen voor hen baarden; dit zijn de geweldenaars van oude tijden af, mannen van naam" (Gen. 6:4); "van oude tijden af" is letterlijk: uit de eeuw (*olam*). Of denk aan: "... zoals Hij gesproken had

bij monde van Zijn heilige profeten, die er door de eeuwen heen *geweest zijn ...*" (Luk. 1:70); "door de eeuwen heen" is letterlijk: vanaf de eeuw (*aioon*). God sprak door de profeten in de huidige eeuw. Vanaf de eeuw wijst daarom op de eeuw die aan de tegenwoordige eeuw voorafging. Zie ook Handelingen 3:21 en 15:18.

Afgezien van deze teksten is duidelijk dat de schepping in de tijd van Adam tot Noach een ander 'besturingssysteem' had. Mensen bereikten uitermate hoge leeftijden en er waren bijvoorbeeld geen seizoenen (vgl. Gen. 8:22).

Zo zien we dus dat er minstens één eeuw aan de onze voorafging. Prediker 1:10 laat dit duidelijk zien: "Is er iets waarvan men kan zeggen: Kijk eens, dat is nieuw? In de eeuwen die voor ons geweest zijn, is het er al geweest". Paulus schrijft dat het geheimenis "eeuwen en geslachten lang verborgen is geweest" (Kol. 1:26). Letterlijk zegt hij: vanaf de eeuwen. We zagen zojuist dat de profeten in 'onze' eeuw geschreven hebben en gedurende deze eeuw is het geheimenis verborgen geweest. Er wordt dus tot aan Paulus (in onder meer de Kolossenzenbrief) in de Bijbel niet geschreven over het geheimenis.

Zowel Prediker 1:10 als Kolossenzen 1:26 tonen aan, dat er - gezien vanuit deze tegenwoordige eeuw - meerdere *eeuwen* vóór de huidige waren. Evenals dat bij de 'komende eeuwen' uit Efeze 2 het geval is, zijn dat er weer minimaal twee. De eeuw die daarvan het dichtst bij ons ligt, is de eeuw van Adam tot aan de zondvloed. Daarvóór moet er dus minstens nog een eeuw geweest zijn.

Petrus schrijft daarover het volgende: "Want willens en wetens is het hun onbekend dat door het Woord van God de hemelen er reeds lang geweest zijn, evenals de aarde, die uit water *oprijst* en in water vaststaat. Daardoor is de wereld die er toen was, vergaan, overspoeld door het water. Maar de hemelen die er nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel en van het verderf van de goddeloze mensen" (2 Pet. 3:5-7).

De "wereld die er toen was" is de wereld die "in den beginne" door God geschapen werd. Daar begint de Bijbel mee: "In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en de Geest van God zweefde boven het water" (Gen. 1:1 en 2) Het water waardoor die hemel(en) en aarde verzwolgen werden, vinden we hier ook: "... de Geest van God zweefde boven het water". Het 'verzwelgen door water' lijkt op een oordeel te wijzen. De situatie van woestheid en ledigheid is er één die op een andere plaats ook als gevolg van oordeel aangeduid wordt (zie Jeremia 4 en in het bijzonder vs. 23). Jesaja 45:18 zegt bovendien: "Want zo zegt de HEERE, Die de hemel geschapen heeft, die God Die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft. Hij heeft haar gegrondvest, Hij heeft haar niet *geschapen* opdat zij woest zou zijn, maar Hij heeft haar geformeerd opdat men erop zou wonen: Ik ben de HEERE, en niemand anders" ('geschapen' als vertaling van het Hebreeuwse *bara*, dat ook in Gen. 1:1 gebruikt wordt, en 'woest' als vertaling van *tohoe*, dat ook in Gen. 1:2 gebruikt wordt).

Hij schiep de aarde oorspronkelijk niet (tot) een woestheid. Door een oordeel, middels de verzwelging door water, is de (oorspronkelijke) aarde echter wel woest en leeg geworden. Efeze 1:4 spreekt in dit verband letterlijk over de 'nederwerping van de kosmos'.

Juist omdat Prediker 1:10 het heeft over *eeuwen* (meervoud) vóór ons, mogen we aannemen dat één eeuw daarvan, de eeuw was waardoor de toenmalige hemelen en aarde bestuurd werden.

Samenvattend: het plan der eeuwen

Onderzoek van de Bijbel geeft aan dat het voornemen van de eeuwen dat God in Christus gemaakt heeft, bestaat uit tenminste vijf eeuwen. 'Tenminste' omdat er meer dan twee eeuwen na en meer dan twee eeuwen vóór de tegenwoordige eeuw kunnen liggen. De meervouden die gebruikt worden in Efeze 2:7 en Prediker 1:10 geven daar in principe ruimte voor. Desondanks lijkt het erop dat het er in totaal vijf zijn. Hoe dan ook, we leven nu nog in de tegenwoordige wereld/eeuw en zijn op weg naar de toekomstige eeuw(en), beginnend bij de glorieuze wederkomst van Christus in heerlijkheid! •

Bijbelstudieweekend Vierhouten

Jaarlijks worden er door Het Morgenrood twee Bijbelstudieweekenden georganiseerd in Vierhouten.

Ze vinden plaats in het christelijk conferentiecentrum 't Vierhouterbos, waar je in een prima sfeer kunt genieten van mooie Bijbelstudies en ook van de ontmoeting met elkaar. De Bijbelstudies worden gehouden aan de hand van een thema dat voor elk Bijbelstudieweekend wordt uitgekozen.

Voor 2023 is de planning als volgt:

Voorjaarsweekend: vrijdag 21 - zondag 23 april

Najaarsweekend: vrijdag 24 - zondag 26 november

De prijzen en het thema van het voorjaarsweekend zijn nu nog niet bekend. Aanmelden voor het voorjaarsweekend kan wel al via www.morgenrood.nl/vierhouten.

Het plan van de (vijf) eeuwen

In een al wat ouder boek, 'De Tijden Der Eeuwen' van G.J.P., vonden wij een verhandeling over Gods plan der eeuwen. De auteur is de mening toegedaan, dat Gods plan vijf werelden of eeuwen omvat. Hier volgt een - hele korte - impressie van zijn bevindingen.

G.J. Pauptit (1882-1962)

Wereld, kosmos/aioon

Het Griekse woord 'kosmos' betekent feitelijk ornament of versiering. Nu is er geen versiering mogelijk zonder een sfeer, een milieu, waarin ze past. Een kosmos is daarom tevens een samenstelling der dingen, een aansluitend geheel. Achter de kosmos liggen dan ook wetten, naar welke hij gebouwd is en door welke hij geregeld wordt. Een kosmos is tevens een orde van zaken, een geordend versierd geheel. Het Hebreeuws mist een woord voor het begrip, dat door 'kosmos' wordt uitgedrukt. Het spreekt van hemelen en aarde. Hoewel het begrip niet in één woord wordt samengevat (het Hebr. woord voor 'wereld' betekent iets anders, nl. het bewoonde deel der aarde) wordt toch in Psalm 19 het geheel gezien als beheerst door wetten, waarin de wijsheid en wetenschap uitkomt: "De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt het werk Zijner handen."

In Genesis 1:1 wordt het begrip 'kosmos' als volgt uitgedrukt: "In den beginne schiep God de hemelen (meervoud!) en de aarde". Wat de Hebreeuwse taal nu samenvat onder 'hemelen en aarde', wordt in het Grieks weergegeven door 'kosmos'.

Daarnaast komt ook het woord 'aioon' voor, welk woord de loop der dingen, de ontwikkelingsgang, aangeeft. 'Aioon' staat voor de toestand waarin de 'kosmos' zich gedurende een bepaalde tijd bevindt.

Vijf aionen

In totaal zijn er voor zover wij kunnen zien vijf aionen. Twee welke aan de onze voorafgingen - Prediker 1:10 "Is er enig ding, waarvan men zou kunnen zeggen: Ziet dat, het is nieuw? Het is alreeds geweest in de **eeuwen die vóór ons zijn geweest**".

En twee die op de onze zullen volgen - Efeze 2:7 "Opdat Hij zou betonen in de **toekomstige eeuwen** den uitnemenden rijkdom Zijner genade..."

Nu leven wij in de 'tegenwoordige eeuw'. Dat is samen vijf.

Efeze 2:2 spreekt over de 'eeuw dezer wereld' (de aioon dezer kosmos), waaruit blijkt, dat een *aioon* en een *kosmos* samenvallen. De kosmos ziet op de samenstelling der dingen, de aioon op de duur, hun loop...

Men zal vragen of er niet méér werelden of aionen zijn. Voor zover wij thans kunnen zien en uit de Schrift naar voren kunnen brengen niet. En waarom zijn ze eindig? Opdat God alleen de Oneindige blijke. Hij schept alles vergankelijk en voorbijgaand. Zo schittert Zijn onvergankelijkheid uit boven het eindige. Opdat Hij Zich dus als de Onvergankelijke betone, Die alleen onsterfelijkheid bezit, zet Hij de schepping in de vergankelijkheid. Daarom raken de krachten uitgeput, daarom veroudert alles. Het is om aan te tonen, dat er buiten Hem geen onvergankelijkheid, geen leven is en dat Hij steeds weer de Uitdeler van gaven en krachten is, de Onderhouder.

I. De eerste aioon is de tijd tussen Genesis 1:1 en 2, die der "toenmalige wereld". Deze duurde van het begin tot het woest en ledig worden der aarde. Hoelang deze wereld heeft bestaan, deze aioon geduurd heeft, is niet te zeggen. Het is de tijd, waarin de overdekkende cherub (Ezech. 28) het aardrijk regeerde. Het is de oertijd, waarin de voorwereldlijke dieren voorkomen.

II. De tweede aioon begon met het zesdaagse herstellingswerk en de schepping van Adam. Hij loopt tot de zondvloed. Het is de tijd waarin bijzonder de 'zonen Gods' optreden. Deze aioon duurde 1656 jaren.

III. De derde aioon begon na de vloed met het Noachitisch Verbond, waarin God een nieuwe orde der dingen vaststelt. In deze aioon leven wij nog. Hij loopt tot Christus' wederkomst (Luk. 20:34,35).

IV. De vierde aioon vangt dan aan en heeft als eerste periode de 1000 jaren van Openbaring 20. We geloven echter, dat hij nog langer zal zijn... In die aioon wordt Israël hersteld en gemaakt tot een koninklijk priesterschap.

V. De vijfde aioon vangt aan als de Tempel vervangen wordt door de Tabernakel Gods. God woont dan bij de mensen. Het Nieuwe Jeruzalem daalt dan neder. Deze aioon loopt door tot de overgave van het Koninkrijk aan God en de Vader, wanneer alle overheid en kracht zal tenietgedaan zijn, de dood verslonden is tot overwinning en God alles in allen zal zijn (1 Kor. 15:24-28). Zolang zal Christus als Koning heersen. Daarna heerst God onmiddellijk (= zonder tussenkomstred.) door Zijn Woord en Geest.

Alles is vergankelijk. God schiep eindigende werelden/eeuwen waarvan de ontwikkelingsgangen eenmaal aflopen. Elke aioon, ook de laatste, heeft een einde. Wat daarna zal zijn, is ons niet geopenbaard. ●

Deel 4

Het geheimenis van de wetteloosheid

Peter Slagter

De apostel Paulus schreef bijna 2000 jaar geleden aan de Thessalonicenzen: "... het geheimenis van de wetteloosheid is al werkzaam ..." (2 Thess. 2:7). Die werkzaamheid er eigenlijk al sinds de satan zijn verleidelijke activiteiten onder de mensen is begonnen en duurt voort tot in de eindtijd.

Werken van de duisternis

We hebben gezien dat de uitdrukking 'wetteloosheid' meer omhelst dan alleen de overtreding van de (Mozaïsche) Wet. Het slaat ook op de veronachtzaming - je zou het ook *afval* kunnen noemen - van de algemene regelgeving die de Heere God voor de mens heeft ingesteld, Zijn instellingen en onderwijs.

Als het gaat om de werking van het geheimenis van de wetteloosheid moeten we ook niet uit het oog verliezen dat er sprake is van een georganiseerd leugensysteem. Niet dat er af en toe een leugen wordt verkondigd, maar dat er een achterliggende ordening of structuur is, die voortkomt uit de 'vader van de leugen', satan (Joh. 8:44).

De afval van Gods regelgeving en de inwerking van de leugen kun je samenvatten in het begrip 'de onvruchtbare werken van de duisternis'. Paulus gebruikt het in Efeze 5:11 en roept gelovigen op om daaraan niet deel te nemen, maar ze veeleer te ontmaskeren. En ja, dan is het wel handig om te weten *wat* die werken van de duisternis zijn!

Misleiding

In Efeze 6:12 spreekt de apostel Paulus over "... de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke *machten* van het kwaad in de hemelse gewesten." Het woord 'tijdperk' is de vertaling van het Griekse *aioon*, eeuw. Het gaat hierbij om de tijd dat deze wereld, de kosmos, onderworpen is aan de 'god van deze eeuw', de satan (2 Kor. 4:4).

Die 'wereldbeheersers' (letterlijk: *kosmokraten*) zijn de geestelijke machten die hun invloed uitoefenen op de gang van zaken in de wereld. Met satan als hoofdvorst. En de mensen in de wereld zijn, veelal zonder het te beseffen, onderwor-

pen aan deze machten. De invloed van de geestelijke machten krijgt gestalte in het handelen van mensen. Zij zijn de fysieke uitvoerders van het werk van de tegenstander en zijn handlangers. Bijvoorbeeld in de politiek van regeringen op aarde. De bewering dat politici de gang van zaken in de wereld bepalen is slechts ten dele waar. Hun invloed is beperkt. De feitelijke macht ligt in handen van de magistraten, de magnaten, of zoals Openbaring 18:23 zegt: "... want uw kooplieden waren de machthebbers der aarde." In de vorige aflevering hebben we de beroemde Victoriaanse staatsman **Benjamin Disraeli** (foto) geciteerd: "De wereld wordt door heel andere personen geregeerd, dan degenen die zichtbaar op het wereldtoneel staan." En ook de voormalige Amerikaanse president Theodore Roosevelt: "Achter de zichtbare regering zit een onzichtbare regering op de troon, die aan het volk geen trouw en geen verantwoording schuldig is."

De invloed van satan en de andere geestelijke machten die in de duisternis opereren is groot, hoewel moeilijk concreet aan te wijzen. Maar dat hoort vanzelfsprekend bij de verborgen werkwijze van de tegenstander. We hebben het niet voor niets over het *geheimenis* van de wetteloosheid. Niet alleen invloedrijke figuren maken daar deel van uit, ook 'gewone' mensen kunnen door misleiding en manipulatie hun aandeel hebben in het leugensysteem van de onvruchtbare werken der duisternis.

Aan de Korinthiërs schreef Paulus over pseudo-apostelen, bedrieglijke arbeiders en zogenaamde dienaars van de gerechtigheid: "En geen wonder, want de satan zelf doet zich voor als een engel van het licht" (2 Kor. 11:14). Met andere woorden: let op, want schijn bedriegt. De anti-christelijke geest waart rond!

Ook in onze tijd worden mensen misleid en - al of niet bewust - gebruikt in dienst van de tegenstander. En dat is logisch ook, want om zijn plannen te realiseren moet de tegenstander toch heel concreet middelen en medewerkers

hebben. De werken van de duisternis moeten toch in de praktijk worden uitgevoerd door mensen en organisaties.

Religie

Een belangrijke manier om mensen te beïnvloeden en/of te overheersen vormen de diverse religies. **Karl Marx** (1818-1883) is o.a. bekend om zijn uitspraak: 'Religie is opium van het volk'. Volgens hem is het geloof een sta-in-de-weg om de geschiedenis voortgang te doen vinden. Die voortgang moest niet gerealiseerd worden door het kapitalisme (van een kleine elite), 'de rijken zullen alles doen voor de armen, behalve hen met rust laten', maar door de revolutie van de 'bezitslozen', de grote massa van gewone mensen.

Het geloof c.q. de religie zag hij als een verandering om de revolutie uit te roepen en de geschiedenis tot voleinding te brengen. Want: 'geloof verblindt het zicht op de werkelijkheid'.

Dat laatste geldt zeker als het gaat om religie, maar als het om het geloof in God en Zijn Woord gaat, is niets minder waar. Immers, dat Woord is de waarheid en het is juist door de bestudering van Gods Woord dat je een beter zicht krijgt op de wereld, het begin, het voortbestaan en de toekomst.

Religie is een zeer algemeen begrip, dat omschreven kan worden als: het zoeken naar (een vorm van) zingeving, waarbij meestal een hogere macht, een opperwezen, een god betrokken is. Geloof speelt daarin uiteraard een belangrijke rol. En op dat terrein kan de tegenstander, de duivel, uitstekend uit de voeten. Hij kan het geloof van mensen eenvoudig gebruiken om hen te misleiden. Hierboven lazen we al wat Paulus schreef aan de Korinthiërs, namelijk dat satan zich voordoet als een engel van het licht. En zijn dienaren doen zich voor als dienaren van de gerechtigheid (d.i. wat God wil), maar zij dienen feitelijk de ongerechtigheid. Naast alle 'vreemde (wereld)godsdiensten' zijn ook het Jodendom en het Christendom als godsdienstige systemen ten prooi gevallen aan de listen van satan. In beide gevallen wordt niet de God van de Bijbel gediend, maar de 'god van deze eeuw'. Met andere woorden: men staat niet in de Waarheid, maar is gediend aan de leugen. Men conformeert zich aan wereldse beginselen en ideeën, doceert allerlei on-Bijbelse leringen en past zich aan wereldlijke ideologieën aan.

De Wereldraad van Kerken (350 kerken) is een oecumenische organisatie geworden die zich niet alleen met religieuze vraagstukken bezighoudt, maar ook met politieke en ecologische. De Rooms-Katholieke Kerk is geen lid van de Wereldraad, maar werkt er wel intensief mee samen. Door de satanische misleiding staat *christelijk* allang niet meer

voor *Bijbels*. Men gebruikt wel uiteenlopende Bijbelse namen, woorden en uitdrukkingen, maar de vlag dekt de lading geenszins meer. Zoals gezegd, religie is een uitstekend middel voor de tegenstander om mensen te misleiden en van God en Zijn waarheid af te trekken.

We hebben het hierboven over de religie als middel om mensen te misleiden. We moeten echter bedenken dat er ook mensen zijn die bewust de satan dienen. Eerder in AMEN schreven we al over de 'zonen van de ongehoorzaamheid' (AMEN 134 en 135). Zij verzetten zich tegen de waarheid en zijn dienstbaar aan Gods tegenstander. Zij houden de waarheid in ongerechtigheid ten onder en over hen komt uiteindelijk de toorn van God. Let wel: de mens der wetteloosheid die zich in de eindtijd zal openbaren (zie AMEN 161), wordt ook de 'zoon van het verderf' genoemd. Ook Judas wordt zo aangeduid door de Heere Jezus: "Hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard en niemand uit hen is verloren gegaan dan de zoon van het verderf, opdat de Schrift vervuld wordt" (Joh. 17:12). Verderf heeft te maken met verloren gaan en dergelijke woorden hebben in ieder geval betrekking op de tegenstanders van God. Lees bijvoorbeeld wat Paulus schrijft aan de Filippenzen. Hij roept hen op om het Evangelie van Christus waardig te wandelen, vast te staan in één geest: "... en dat u zich in geen enkel opzicht schrik laat aanjagen door de tegenstanders. Voor hen is dit een duidelijk teken van verderf, maar voor u van zaligheid, en dat van God uit" (Fil. 1:28).

Verderf

Als je je niet laat beangstigen door de tegenstanders, is dat met betrekking tot hen een openlijke verklaring van 'verderf' (Gr. *apoleia*). Van de twintigmaal dat dit woord voor 'verderf' gebruikt wordt in het Nieuwe Testament, komt het driemaal voor in de latere brieven van Paulus:

Fil. 1:28	bewijs van verderf
Fil. 3:19	hun (doel)einde is het verderf
1 Tim. 6:9	ondergang (zo wordt het althans vertaald in de gangbare vertalingen)

Apoleia komt van het werkwoord *apolumi* dat opgebouwd is uit de woorden 'vanaf' (*apo*) en 'vernietigen, te gronde richten, verwoesten, doden' (*ollumi*).

Dit werkwoord wordt voor de eerste maal gebruikt in Mattheüs 2:13, waar het betrekking heeft op het doden van de Heere Jezus door Herodes. In o.a. Joh. 17:12 en 2 Petrus 3:9 is het vertaald door 'verloren gaan'.

Tegenover het 'verderf' staat hier het woord 'behoud' (*soterias*). De andere kant is namelijk dat het feit dat je je niet laat beangstigen door de tegenstanders juist een openlijke manifestatie, een teken, is van je behoud, "en dat vanaf God".

(uit: *De brief aan de Filippenzen – vers voor vers – Everread Uitgevers*)

Het woord 'tegenstanders' (Gr. *antikeimai*) duidt hen aan die lijnrecht tegenover je staan. Zij horen bij de tegenpartij. Het zijn verderfelijke lieden, zoals ook Petrus schrijft als hij het heeft over valse profeten en leraars: "Maar er zijn ook valse profeten onder het volk geweest, zoals er ook onder u valse leraars zullen zijn, die heimelijk verderfelijke afwijkin-

gen in de leer zullen invoeren. Daarmee verloochenen zij zelfs de Heere, Die hen gekocht heeft, en brengen zij een snel verderf over zichzelf. En velen zullen hen, door wie de weg van de waarheid gelasterd zal worden, op hun verderfelijke wegen navolgen. En zij zullen u door hebzucht met verzonnen woorden uitbuiten. Het vonnis over hen is reeds lang in werking en hun verderf sluimert niet" (2 Petr. 2:1-3).

In dienst van de tegenstander

Satan heeft dus zijn dienaren, kunnen we concluderen op grond van diverse Bijbelteksten. De weg der waarheid wordt door hen gelasterd en zij bewandelen verderfelijke wegen. Als we het hadden over religies dan moeten we bedenken dat er ook zoets is als de satanskerk. Enerzijds letterlijk: er zijn mensen die geregeld samenkomen in een gebouw en daar op hun manier ritueel satan vereren. Wikipedia zegt er dit over: "De Church of Satan ('Kerk van Satan') is een internationale, moderne, satanische organisatie met het hoofdkwartier in New York. De kerk werd op 1 mei 1966 opgericht door Anton Szandor LaVey (1930-1997). De dag van oprichting staat traditioneel in verband met de heksensabbat. Leden zijn minimaal 18 jaar en hebben betaald voor hun lidmaatschap."

Daarnaast zijn er ook mensen die misschien niet ingeschreven zijn bij de satanskerk, maar zich wel degelijk bevinden in het kamp van de tegenstander. Robin de Ruiter bijvoorbeeld schrijft in een omvangrijk boekwerk 'De 13 satanische bloedlijnen' (inmiddels alleen antiquarisch verkrijgbaar) over de Orde van Illuminatie (= verlichten): "De 'Orde van Illuminatie' heeft een traditie die meer dan vierduizend jaar oud is en die reikt vanaf de allereerste geschiedschrijving tot op de dag van vandaag." En: "De illuminatie onttrekken hun 'levenselixer' uit ongeveer vijfhonderd families, verspreid over de hele wereld." Hij komt in het boek terecht bij 13 bloedlijnen, waarvan sommige zelfs teruggaan tot de tijd van de Kanaëniëten (Astarte) en het geslacht van Esau met zijn zoon Amalek, over wie Mozes schrijft: "De HERE heeft een strijd tegen Amalek, van geslacht tot geslacht" (Exod. 17:16 NBG-'51 vertaling).

De Ruiter laat zien dat deze lijnen doorlopen tot in onze tijd en terechtkomen bij de rijkste families op aarde, zoals de Rothschilds, de Rockefellers, e.a. Hun vermogens overstijgen alles en zij hebben achter de schermen gigantisch veel invloed op wat zich in de wereld afspeelt (zie AMEN 157, pag. 6)

Geheime genootschappen

Wat bij de uitvoering van de plannen van de tegenstander ook een rol speelt, is het bestaan van geheime genootschappen. Veel van bovengenoemde illuminati en families zijn daarbij betrokken. Hoewel de laatste decennia best wel wat informatie verschenen is in boeken en op internet, bestaat er toch nog steeds veel onwetendheid over hun doen en laten, en het uiteindelijke doel: een nieuwe wereldorde (NWO). Mensen hebben daar onderzoek naar gedaan en het is gebleken dat ook het 'lekken' van informatie uit de hoek van de samenzweerders zelf een rol speelt. Hoe dan ook, alles is afgestemd op het uitvoeren van een eigen (geheime) agenda en het misleiden van mensen. De manier waarop de macht gemanipuleerd wordt en hoe de ware toedracht verdoezeld wordt, is verbazingwekkend. Onder-

tussen werkt men vol overtuiging verder aan de dingen die hun macht moeten continueren en hun duistere plannen verder gestalte moeten geven.

We gaan nu niet verder in op die geheime genootschappen, zoals de Vrijmetselarij, de Illuminati, Jezuïeten, Tempeliers, Rozekruisers, e.v.a. Daar zijn inmiddels veel boeken over geschreven en er is ook genoeg over te vinden op het internet. U kunt er desgewenst zelf meer informatie over vinden.

Geheime organisaties

Meer in de recente geschiedenis zijn er diverse organisaties ontstaan die niet zozeer een geheim genootschap zijn, maar meer een geheime organisatie. Dat wil zeggen: over hun bestaan en bezigheden is wel het een en ander bekend, maar hun vergaderingen zijn dikwijls besloten. Alleen genodigden worden toegelaten en wat er besproken is, blijft veelal geheim. Hierbij valt te denken aan: Bilderberg, Trilaterale Commissie, Council on Foreign Relations, Round Table (in Nederland ook bekend als de Tafelronde – zie video op de AMEN-site), e.v.a.

Ook hierover kunt u zelf meer info vinden o.a. op internet. Bij al deze organisaties zijn mensen betrokken, die invloed hebben of tenminste kunnen uitoefenen op de gang van zaken in de wereld. Ze zijn supra-nationaal en worden niet gecontroleerd door overheden. Hun bevindingen, besluiten en plannen worden door de deelnemers 'meegenomen' naar hun thuisbasis en daar door hen, ieder op hun eigen terrein, gepropageerd en/of zo mogelijk uitgewerkt.

Zo heeft de tegenstander op alle mogelijke manieren heel praktisch invloed op het denken en handelen van mensen, en kan hij zodoende zijn plannen gestalte geven. In de volgende aflevering zullen we ook nog wijzen op zgn. semi-geheime organisaties. Zij lijken oppervlakkig gezien onschuldig en zelfs zinvol, maar bij nadere beschouwing blijken ze (deels) toch ook onderdeel van het geheimenis van de wetteloosheid.

Tenslotte

De werking van het geheimenis van de wetteloosheid is een realiteit in deze wereld, tot in de haarvaten van de (mondiale) samenleving. De plannen van Gods tegenstander moeten immers 'handen en voeten' krijgen in de mensenwereld om tot zijn doel te kunnen komen. Daarom is het belangrijk er acht op te slaan.

Gelukkig mogen we te allen tijde weten dat er Eén is Die boven de wereld en haar geschiedenis staat: de Almachtige. Hij geeft ruimte en tijd aan de tegenstander om zijn ding te doen, maar er komt een moment dat de Heere zegt: tot hiertoe en niet verder! En dat geeft ons houvast en hoop. De uitwerking van dit geheimenis c.q. van satans plannen wordt steeds duidelijker merkbaar in de huidige ontwikkelingen. En terwijl dat gebeurt, tikt de klok verder en komt de dag steeds dichterbij, dat alles openbaar wordt en de Heere Jezus Christus met macht en heerlijkheid verschijnt om een einde te maken aan alle werken der duisternis. En daar zien we, dwars door alles heen, met blijde verwachting naar uit!

Wordt vervolgd

Oversterfte en sudden death

Een opvallende column onlangs (25 okt.) van schrijver en publicist **Leon de Winter** (foto).

Het gaat over een fenomeen dat de laatste tijd bij steeds meer mensen vragen oproept: Oversterfte. Dit begrip geeft aan dat er in een bepaalde periode meer mensen zijn gestorven dan volgens de (jaarlijkse) gemiddelden werd verwacht. In het eerste halfjaar van 2022 stierven zesduizend mensen meer dan verwacht c.q. berekend was. Grote vraag is: wat is de oorzaak?

Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt heeft er al meerdere keren vragen over gesteld aan de regering. Die verschuilt zich achter privacyregels, e.d. De Winter: "Als je de brief leest, stuit je op onwil, vertragingstactieken, op, laat ik het maar zo zeggen, desinteresse om de golf van duizenden doden op te helderen."

In zijn column gaat De Winter, die dit omschrijft als een 'ramp van kolossale omvang', op zoek naar de reden van deze weigerachtigheid: "Een mogelijke verklaring kan luiden dat uitgestelde of weggevallene zorg, zoals kankeronderzoek, de hoofdoorzaak is. Zouden onze politici en overheden een dergelijke vaststelling zo hevig vrezen dat ze alles aangrijpen om het onderzoek te frustreren? Misschien. Het zou het instellen van nieuwe lockdowns en avondklokken ondermijnen. Maar de olifant in de kamer is natuurlijk iets anders: vrezen politici en overheden dat de oorzaak bij de gevolgen van vaccinaties te vinden zijn? Ik ben geen complotdenker. Vraag ik te veel als ik wil weten waarom Ernst Kuipers geen aanstalten lijkt te maken de oorzaak van het overlijden van vele duizenden medeburgers op te helderen?"

Plotselinge dood

Iets anders dat ook vragen oproept als het gaat om oversterfte is het feit dat er de laatste tijd zoveel gevallen van 'sudden death' (*plotselinge dood*) voorkomen. Iemand die daarmee in de praktijk te maken heeft en ook met de nazorg van deze en andere sterfgevallen is Edward Spieard. Met zijn bedrijf Special Death Care (specialistische postmortale zorg) is hij, met ruim 20 jaar ervaring, als 'zelfstandige oproepbaar en inzetbaar om o.a. nabestaanden, uitvaartverzorgers, forensische artsen, donatieteams, scholen en justitie te ondersteunen bij werkzaamheden die nodig zijn nadat iemand ge-

storven is (zie specialdeathcare.nl). Hij constateert daarbij de laatste jaren bijzondere dingen en maakt daar melding van via Twitter, LinkedIn en zijn website.

Foto Dagblad v.h. Noorden

Op LinkedIn plaatste hij een bericht, waarin hij o.a. zegt: "Plotseling overleden en binnen 2 dagen sterk verkleurd en gezwollen. Ik schrijf er al anderhalf jaar over en gelukkig beginnen nu ook andere uitvaartondernemers een patroon te herkennen. Plotseling (*zonder voorafgaand ziektebeeld*) overleden, waarna een donkere verkleuring begint vanuit de nek (vooral rechterkant) gevolgd door opzwellen van de lippen (inclusief nek en gezicht), bloed uit de neus. In sommige gevallen is de overledene na 2 dagen onherkenbaar. Omdat ik binnen mijn bedrijf een enorme toename zie (259% t.o.v. de eerste 8 maanden in 2021) van deze opzwellende overledenen, ga ik binnenkort samen met een bekende patholoog kijken of het juridisch haalbaar is (en met toestemming van de nabestaanden) het bloed en weefsel van deze overledenen nader te onderzoeken."

Op zijn website is te lezen wat hij verder aantreft, zoals: "Witte slierten in het bloed, dat zwart lijkt van kleur en stroperiger is dan ik ooit heb gezien."

Klinkt luguber, maar het is bittere werkelijkheid, zo beamen ook andere deskundigen. Waarom deze realistische ontboezemingen? Spieard geeft het antwoord: "Omdat de aantallen zo enorm zijn toegenomen, zou ik graag willen weten waardoor dit wordt veroorzaakt."

En ja, dat willen De Winter en Omtzigt vast ook, en ongetwijfeld nog vele anderen...

Bronnen: Telegraaf.nl, LinkedIn.com, Twitter en Specialdeathcare.nl

Israël: Directe verbinding tussen vliegveld en Tempelberg

De Israëlische regering werkt aan een spoorweginfrastructuur die internationale reizigers rechtstreeks van het vliegveld bij Tel Aviv naar de Tempelberg zal brengen. "Dit zal alle 70 naties in staat stellen om God te aanbidden in Jeruzalems Huis van gebed, een visie waarvan de regering al heeft laten doorschemeren dat dit hun ware bedoeling is", aldus israel365news.com.

In 2019 verwerkte Ben Gurion 24,8 miljoen passagiers. De luchthaven wordt beschouwd als een van de vijf beste luchthavens in het Midden-Oosten vanwege de passagierservaring en het hoge beveiligingsniveau.

Derde Tempel

Transportinfrastructuur zal een essentiële rol spelen bij de Derde Tempel als een "huis van gebed voor alle naties". Dit was duidelijk in de gedachten van de gemeente Jeruzalem toen ze in juli brochures verspreidde in de ultraorthodoxe wijken van Jeruzalem om de zorgen over de uitbreiding van het lightrailstelsel weg te nemen. De brochures toonden religieuze Joden die met de sneltrein naar de Derde Tempel rijden, met dieren- en groenteoffers.

Ook wordt gedacht aan de woorden van de profeet Zacharia: "Het zal geschieden dat al de overgeblevenen van alle heidenvolken die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, van jaar tot jaar zullen opgaan om zich neer te buigen voor de Koning, de HEERE van de legermachten, en om het Loofhuttenfeest te vieren" (Zach. 14:16).

Bron: israel365news.com

Naschrift redactie: De aanhaling van Zacharia 14:16 vormt wel een probleem, want het begin van dit hoofdstuk zegt dat Jeruzalem door heidense legers nog verwoest zal worden en de Heere zal nederdalen op de Olijfberg. ●

Meer dan 1.000 kerkleiders in Engeland: 'Bijbels huwelijk handhaven'

The Greater Love Declaration (Verklaring van Grotere Liefde) handhaaft een klassieke, orthodox-christelijke leer over huwelijk, seks en identiteit. "We zullen de 'Grotere Liefde' van Jezus niet opgeven", zeggen ondertekenaars.

De verklaring benadrukt dat "God het huwelijk heeft ontworpen als een essentieel onderdeel van Zijn patroon voor het menselijk leven in deze wereld (...) Het huwelijk is de openbare, levenslange verbondsvereniging van één man en één vrouw (...) "We zullen niet accepteren dat enige vermeende identiteit die door deze overtuigingen wordt vastgesteld, een afwijking van de christelijke leer over huwelijk en seks rechtvaardigt. Dit is naar de maatstaven van onze Heer helemaal geen liefde, en is zeer schadelijk voor velen, kinderen in het bijzonder."

Men wijst erop dat noch "de dreiging van een wettelijke sanctie, noch van financiële sancties, noch van sociale stigmatisering" hen ertoe zal brengen "de oproep van onze Heer te laten varen, noch om te stoppen met het onderwijzen ervan, voor alle mensen van elke leeftijd."

De verklaring is tot nu toe ondertekend door meer dan 1.000 predikanten en ongeveer 1.600 andere supporters.

Bron: Evangelicalfocus.com ●

Zie voor de bronvermeldingen in AMEN-actueel de linkverwijzingen op de website van AMEN.nl

De woestijn zal bloeien als een roos

Dit is een prachtige profetie, maar ook onvoorstelbaar, naar mijn idee. Persoonlijk ben ik nooit in een echte woestijn geweest, maar zie ze vaak voorbij komen op de tv, bijvoorbeeld als ik naar Parijs-Dakarachtige races zit te kijken. Eindeloze vlakten met zand en zandduinen, en rotsen en diepe kuilen. En dat gaat veranderen.

Oby Vossema

Vroeger ging de Parijs-Dakar race nog door Afrika over eindeloze zandvlakten waar hier en daar ook nog kleine dorpjes waren. Toen het in Afrika te gevaarlijk werd, ging men naar Zuid-Amerika en ook daar eindeloze en woeste gebieden met enorme zandduinen, en ook min of meer droge zoutmeren waarop geracet kan worden.

In 2020 werd de Dakar-race voor het eerst in Arabië gereden, en ook daar honderden kilometers woestijn met stenen, rotsen en diepe valleien. Wel imposant om te zien, allemaal verschillende tinten bruin en soms roze, afhankelijk van de stand van de zon.

Hoe ontstaan woestijnen?

Als in een gebied gemiddeld minder regen valt dan 200 mm per jaar ontstaat er een woestijn. Dit is 200 liter per vierkante meter in een heel jaar. Op deze manier ontstaan op natuurlijke wijze woestijnen die zich kunnen uitbreiden dan wel kleiner worden als er meer regen gaat vallen.

Woestijnen kunnen ook ontstaan door menselijke invloed. Men gaat dan grote stukken woud platbranden om er een monocultuur te beginnen: jarenlang slechts één soort zaaien en oogsten zodat de grond te eenzijdig wordt belast en uitgeput raakt.

Dat kan ook met aangeplante bossen

waar bijvoorbeeld uitsluitend naaldhout groeit en dat gaat op termijn fout. Er moet een brede diversiteit van bomen zijn, dat werkt ook op lange termijn. Grond kan ook armer worden door geen of éézijdige bemesting.

Het is veelzeggend dat pas na de Tweede Wereldoorlog plotseling de kunstmestproductie op gang kwam. De wapenindustrie vond minder aftrek dus moesten er een nieuw afzetgebied komen. Die werd gevonden in kunstmest, want die bevat stikstof, fosfor en kalium, waardoor planten goed groeien en toenemen in grootte zonder dat de bijvoorbeeld voor de mens noodzakelijke vitaminen toenemen.

Men kijkt tegenwoordig alleen naar de buitenkant, naar de grootte en houdbaarheid van gewas en vruchten. Haast niemand bekommert zich nog om het vitaminegehalte, met desastreuze gevolgen voor de mensheid. Een komkommer moet recht zijn, want een kromme verkoopt niet.

Planten die op niet natuurlijk bemestte grond worden gekweekt, krijgen te lijden van mineraal tekorten en worden ziek. Daar zijn dan weer slimme chemische oplossingen voor, maar dat gaat uiteindelijk allemaal ten koste van de inhoudelijke kwaliteit van de plant en zo kunnen zeer arme gronden ontstaan en uiteindelijk woestijnen.

De mensheid vaart hier niet wel bij, maar krijgt allerlei chemische middelen binnen die op den duur de gezondheid niet ten goede komen. Niet voor niets was het percentage van mensen met kanker in Nederland buitengewoon laag in de laatste jaren van de Tweede Wereldoorlog. Dat kwam omdat men toen was aangehouden op 'ongeraffineerd' voedsel in meerdere opzichten. Zo laag als het toen was, is het nooit meer geweest. Rauwe knollen zijn misschien niet lekker, maar wel heel gezond. Toen na de oorlog de 'normale' voedselproductie weer op gang kwam, nam het aantal kankergevallen alleen maar toe en het stijgt nog steeds.

Wat voor soorten woestijnen zijn er?

We kennen de zandwoestijn, rotswoestijn, **grindwoestijn**,

zoutwoestijn en ijswoestijn.

De zandwoestijn is wel de meest bekende, zoals bijvoorbeeld de Sahara met zijn eindeloze zandduinen. Dat vele zand is ontstaan door de verwerking van rotsen onder invloed van zon en wind. Als grote rotspartijen verwerken en langzaam afbrokkelen, ontstaat er grind en zand. Als het zand wegwaait, blijft het grind over en hebben we een grindwoestijn. Het zand dat op duinpartijen wordt afgezet door de wind vormt langzaam maar zeker een zandwoestijn.

We kennen ook grote zoutwoestijnen

die we ook wel zoutvlakte noemen. Ze ontstaan door het verdampen van water dat vol zit met mineralen en zouten. Wat overblijft is een grote, platte vlakte waarop ook snelheidswedstrijden gehouden kunnen worden, zoals bij Saltlake City in Amerika.

Dan hebben we nog de enorme ijsvelden op Noord- en Zuidpool die beïnvloed worden door kruieend ijs dat door de wind op gang wordt gebracht.

En wat zit er diep onder die woestijnen?

Het bijzondere doet zich voor dat onder sommige grote, dorre woestijnen enorme olievelden te vinden zijn waar de mens gebruik van maakt. Die velden zijn heel lang geleden ontstaan door de rijke begroeiing die langzaam bedekt werd door zand en rotsen toen het klimaat veranderde. De diepte van die velden met steenkool en aardolie is groot en we vinden ook in die steenkoollagen afdrucken van planten en dieren die toen leefden. Door de grote druk ontstaat steenkool en ook edelstenen, zelfs diamanten. Maar de oorsprong is altijd een rijke vegetatie die verloren is gegaan, in dit geval zonder dat er een mensenhand aan te pas kwam.

Ook Israël trok 40 jaar door de woestijn

Het volk Israël heeft moeten ondervinden wat het is om 40 jaren lang in een woestijn te moeten rondtrekken. Dit was de Sinaï-woestijn, tussen Egypte en Israël, met veel zand en rotsen. In die omstandigheden ben je volledig afhankelijk van hulp van buitenaf, omdat er simpelweg niets voorhanden is. Geen voedsel of water, hoewel dat laatste ondergronds wel degelijk aanwezig is. In die tijd was het voldoende om met een houten stok op de Rots te slaan, zodat er rijkelijk water tevoorschijn kwam (vgl. 1 Kor. 10:4). De Heere God Zelf voorzag in alles wat nodig was. De kleren zijn niet versleten en de schoenen gingen ook de volle 40 jaar mee, volgens Deuteronomium 8:40 en 29:5. En dat op die scherpe rotsen en het hete zand, met de brandende zon op de kleding. En er was eten en drinken genoeg, en op z'n tijd vlees in overvloed (Exod. 16:13, Num. 11:31-35 en Ps. 105:40).

Toen de laatste van de oude generatie gestorven was, kon de jongere generatie eindelijk door de Jordaan het beloofde land binnengaan.

De oudsten hiervan waren dus 19 + 38 = 57 jaar. Ze kunnen geen van allen veel ervaring hebben gehad met zaaien en oogsten, want ze hadden het grootste deel van hun leven uitsluitend woestijn gezien, met iedere morgen verse manna (behalve op de sabbat). De Heere God stopte hier pas mee toen ze aan de westkant van de Jordaan waren, volgens Jozua 5:12, en ze van de tweede besnijdenis waren bijgekomen en het eerste Pascha hadden gevierd. Toen gingen ze voor het eerst van de opbrengst van het beloofde land eten wat ze niet zelf hadden gezaaid en pas toen stopte de Heere God met deze bijzondere voedselvoorziening.

Met dat manna kon je oud worden. Er zat alles in wat een mens nodig heeft, zoals vezels, vitaminen en mineralen; dat kun je de Heere God wel toevertrouwen.

In de toekomst moeten ze het land weer uit en opnieuw de woestijn in

We weten dat er nu een staat Israël is die in 1948 met veel moed en inzet werd gevestigd door een generatie Joodse mensen die de ellende van de Tweede Wereldoorlog kenden en hadden overleefd.

Die generatie had lef en de mensen waren vechters van de eerste orde, want ook na de Tweede Wereldoorlog was bijna de hele wereld tegen de Joden, vooral in die regio. Desalniettemin is het ze gelukt om met een enorme inzet een onafhankelijke staat te vestigen. En nog bestaat dit kleine landje tussen al die vijandige landen eromheen.

De profetie in Ezechiël 20:34-38 en andere teksten laten ons weten dat er in de toekomst weer een andere wind gaat waaien in het land Israël. De Heere God zal Zelf de volken optrommelen, zodat ze naar Israël trekken om dat te belegeren en vooral Jeruzalem, volgens Zacharia 12 en 14. De Heere zal bij Zijn komst vanuit de hemel met Zijn voeten staan op de Olijfberg, "... die voor Jeruzalem ligt, ten oosten ervan." Het gevolg hiervan

is dat de berg zal splijten, noord- en zuidwaarts, zodat de rest van het volk kan vluchten uit deze ellendige situatie. De Heere zorgt zoals gewoonlijk én voor de verdrukking én voor de verlossing, zoals ook geschreven in 1 Korinthe 10:13.

Als gevolg hiervan vluchten de inwoners, voor zover zij niet omkomen in de strijd, het land uit en komen dan vanzelfsprekend (weer) terecht in het buitenland.

En dan wordt Ezechiël 20:34-38 actueel als de HEERE zegt: "Ik zal u uit de volken leiden en u bijeenbrengen uit de landen waaronder u verspreid bent, met sterkte hand, en met uitgestrekte arm en met uitgestorte grimigheid. Vervolgens zal Ik u brengen in de woestijn van de volken en daar van aangezicht tot aangezicht een rechtszaak met u voeren. Zoals Ik met uw vaderen in de woestijn van Egypte een rechtszaak gevoerd heb, zo zal Ik een rechtszaak met u voeren, spreekt de HEERE Heere. Ik zal u onder de herdersstok doen doorgaan en u brengen in de band van het verbond. Ik zal van u uitzuiveren wie in opstand komen en Wie tegen Mij overtreden. Ik zal hen leiden uit het land waar zij vreemdelingen zijn, maar zij zullen op het grondgebied van Israël niet komen. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben."

Dat zijn pittige woorden en niet mis te verstaan, ook al worden ze door vele christenen niet begrepen en/of erkend en soms zelfs ontkend.

Wie zorgt voor Israël in de woestijn?

De woestijn waar Israël opnieuw naar toe zal worden geleid, dient niet alleen als verzamelplaats, maar ook als plaats van oordeel in verband met de rechtszaak, zoals genoemd in Ezechiël 20:35 en 36. Hier wordt de toekomstige situatie vergeleken met de vroegere rechtszaak toen Israël voor straf een extra 38 jaren in de woestijn moest blijven, omdat het volk geen vertrouwen had in Gods belofte. De vergelijking met de 38-jarige woestijnreis vanuit Egypte is niet mis te verstaan. Maar ondanks dat gebrek aan vertrouwen heeft de Heere God voortreffelijk voor Zijn volk gezorgd. Het ontbrak hen niet aan eten en drinken, maar wel aan vertrouwen. Toch hielp de Heere God niet alleen bij de nor-

male, dagelijkse zorgen betreffende eten en drinken, maar ook met hulp bij conflicten met andere volken, zoals bij de inname van het land en de strijd met de Midianieten die genoemd worden in Numeri 31.

En dan de zeer uitgebreide en zorgvuldige wetten en voorschriften die alleen maar tot doel hadden om Gods volk een toppositie te geven boven de andere volken. Die wetten waren niet om hen klein te houden, maar juist om hen groots te doen zijn, vergeleken met alle andere volken (Deut. 28:13). Zo heeft de Heere God ruimschoots bewezen het goede met Zijn volk voor te hebben.

In Exodus 13:21-22 lezen we: "De Heere ging voor hen uit, overdag in een wolkkolom om hen de weg te wijzen, en 's nachts in een vuurkolom om hun licht te geven, zodat zij dag en nacht verder konden trekken. Hij nam de wolkkolom overdag en de vuurkolom in de nacht niet weg voor de aanblik van het volk."

Een woestijn die bloeit als een roos?

En dan de profetie dat de woestijn in de toekomst zal gaan bloeien als een roos. Onvoorstelbaar naar mijn idee, maar als Gods Woord het zegt dan zal dat zeker ook gebeuren. Er staat niet dat de woestijn groen zal worden, omdat er meer gras en andere vegetatie, e.d. gaat groeien, nee: bloeien zoals een roos.

De roos is niet zomaar een kruid dat gemakkelijk voortwoekert in moeilijke streken, nee, de roos is een sierplant die vruchtbare bodem nodig heeft en prachtige kleuren ontwikkelt. Er zal dus heel wat moeten veranderen met deze woestijnen en dorre plaatsen, voordat die - gelijk een roos - welig zal bloeien. Het zal een

vrolijk gezicht worden en dat is heel wat beter dan die troosteloze boel van tegenwoordig.

Jesaja 35:2 zegt: "Zij zal welig in bloei staan en zich verheugen, ja zij zal zich verheugen en juichen. De luister van de Libanon is haar gegeven, de glorie van de Karmel en Saron."

Wat een totale gedaanteverwisseling! Van dorre, droge hitte naar 'welig in bloei staan'. Dat doet me denken aan Gods beloften destijds betreffende het beloofde land: een land, dat overvloedig van melk en honing. Als een land overvloedig van melk en honing is er veel mals gras voor de koeien en schapen om melk te leveren waar weer kaas en boter van gemaakt wordt. En als er ook een overvloed aan honing beschikbaar is, staat het vol met bloeiende bloemen.

De berg Karmel was bekend om haar prachtige, weelderige begroeiing en de Libanon is bekend door zijn wouden die hout voortbrengen voor de tempel en paleizen.

Om een troosteloze woestijn te veranderen in de Karmel en de Libanon is in ieder geval veel water nodig en dat is in het huidige Israël een groot probleem. Nu wordt er op kleine schaal met behulp van pompen en lange waterleidingen wel wat woestijnachtige grond besproeid en kunstmatig nat gehouden, maar dat is niet wat de Heere God heeft bedoeld en beloofd. In Deuteronomium 11:10 lezen we: "Want het land, waar u naar toe gaat om het in bezit te nemen, is niet zoals het land Egypte, waaruit u weggetrokken bent, dat u met zaad moest bezaaien en al lopend water moest geven, zoals een groentetuin. Maar het land waar u naar toe trekt om het in bezit te nemen, is een land met bergen en dalen; het drinkt water door de regen uit de hemel."

Dus geen kunstmatige besproeiing, maar de vroege en de late regen rechtsreeks uit de hemel onder regie van de Heere God.

Waar ligt Saron?

Saron is een streek die in 1 Kronieken 5:16 en 27:29 wordt genoemd en ze was bekend om haar groene weiden waar vee graasde. Het ligt in het westen tegen de kust. Ze wordt ook genoemd in Hooglied 2, vers 1: "Ik ben een roos van Saron, een lelie uit de da-

len." Lelies groeien in vochtige dalen en daarmee wordt de roos van Saron vergeleken. De symboliek van de lelie is spreekwoordelijk. De witte variant heet: 'Madonnalelie' en deze komt dan ook wel voor in bruidsboeketten. En 'lelietjes der dalen' is een naam die in ons land wordt gebruikt.

Deze profetieën luiden een nieuwe ontwikkeling in

Als de relatie van de Heere God met Israël weer hersteld is, vormt dat het begin van een nieuw tijdperk. Daar staan uitgebreide profetieën over in de Bijbel. Er zal nog wel veel water door de Jordaan gaan voor het zover is, maar daarna gaat er veel veranderen in het land en op de aarde. Gods volk gaat werkelijk de grote daden van God rondbazuinen over de hele aarde, zoals te lezen is in Psalm 105:1 en vele andere Schriftplaatsen: "Loof de HEERE, roep Zijn Naam aan, maak Zijn daden bekend onder de volken."

Israël zal weer een land worden dat overvloedig van melk en honing, volgens Amos 9:13-15. De volken zullen toestromen naar Jeruzalem, zegt Micha: "Vele heidenvolken zullen op weg gaan en zeggen: Kom laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jacob" (4:2).

Vers 3: "Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen en hun speeren tot snoeimessen. Geen volk zal tegen een *ander* volk het zwaard opheffen. Oorlog voeren zullen zij niet meer leren."

Dat geeft de (gelovige) burger moed, dacht ik zo, want daar gaat het naar toe.

En dan is er ook nog dit oude lied dat specifiek over dit onderwerp gaat:

De dorre vlakten der woestijnen,
Zal zich verblijden eindeloos;
De zandzee zal herschape schijnen,
Want bloeien zal zij als een roos.
Van heil 'ge vreugde zal zij beven,
Doortintelt van een heerlijk leven
Dat nimmermeer verwelken zal.
Zij zal de wonderen des Heeren
Aanschouwen en Zijn grootheid eren
Met jubelend triomfgeschal.
(Joh. de H. 661)

Prijs de Heere God, want Hij had en heeft de regie voor dit alles vast in handen!

Geloofswandel in deze tijd

Wij leven vandaag in een periode van Gods heilsplan die gekenmerkt wordt door verborgenheid.

Dit heeft alles te maken met het begrip 'geheimenis' dat Paulus gebruikt om deze fase te duiden. Kennis omtrent die verborgenheid is belangrijk en -daaruit voortvloeiend- wat betekent die kennis voor onze geloofswandel? Anders gezegd: Hoe moeten wij Gods wil voor ons leven vandaag verstaan?

Ronald Lammers

Op zoek naar de onbekende God

Toen Paulus tijdens een van zijn zendingsreizen Athene aandeed, was hij hevig verontwaardigd over de vele (af) godenbeelden in de stad. Het viel hem op dat er zelfs een altaar was waarop geschreven stond: aan de onbekende God. Hij zag daarin een kans om de filosofen van de stad te vertellen van die onbekende God. Met andere woorden: hij maakte de onbekende God bekend. Wat hij zei, staat in Handelingen 17. Eén uitspraak wil ik in het bijzonder toelichten. In vers 27 staat: "... opdat zij de Heere zouden zoeken, of zij Hem misschien al tastend zouden mogen vinden, hoewel Hij niet ver is van ieder van ons."

Het is Gods verlangen dat Hij niet onbekend blijft. Het is Gods wil dat wij Zijn bedoelingen met ons leven gaan verstaan. We leven echter in een tijd waarin het niet altijd gemakkelijk is om Hem te vinden. Wanneer we naar Hem op zoek gaan, is het belangrijk dat wij het volgende weten:

1. We leven in een tijd waarin God niet zichtbaar (dus: verborgen) is

God is een geheim! Met name in onze tijd. We zouden zelfs kunnen zeggen: een mysterie. Wie kan precies zeggen Wie God is en wat Hij doet? We kunnen naar de Heere Jezus kijken in Wie wij de Vader mogen zien. Maar wat zien we in deze tijd van Hem? In onze tijd kunnen we Hem niet aanraken met onze handen en niet zien met onze ogen. Hij is verborgen en onzichtbaar.

2. God moet Zich bekendmaken

Wil God met ons een relatie hebben, dan moet Hij Zich bekendmaken. Hij moet als het ware Zichzelf onthullen. Nu, God hééft Zich bekendgemaakt! In Hebréeën 1:1 en 2a staat geschreven: "Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon."

Door te spreken heeft God Zich bekendgemaakt.

3. God moet Zijn plannen bekendmaken

Willen wij weten hoe wij in onze tijd moeten leven naar Gods wil, dan zal God Zijn plannen moeten bekendmaken. Dat heeft Hij gedaan. Echter niet in één keer, maar in verschillende fasen. Deze fasen kunnen we leren onderscheiden in Zijn Woord, de Bijbel.

4. Christelijk geloof is openbaringsgeloof

Het kenmerk van het ware, christelijke geloof is dat het is gebaseerd op de openbaring van God aan mensen. Op veel manieren en langs vele wegen heeft God Zich geopenbaard. De hoogste openbaring van Hemzelf is Zijn Eigen Zoon. Het Woord dat er vanaf het begin was, is vlees geworden en heeft onder ons gewoond! (Joh. 1).

Wanneer we willen weten wat Gods wil is voor ons leven vandaag, moeten wij volgens vele medegelovigen luisteren naar de Heere Jezus. Dat lijkt vanzelfsprekend. Naar wie anders zouden wij moeten luisteren? Toch is het opmerkelijk wat de Heere Jezus gezegd heeft in Johannes 16:12 en 13: "Nog veel heb Ik tegen u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen. Maar wanneer Die komt, de Geest van de waarheid, zal Hij u de weg wijzen in heel de waarheid ..."

Dit betekent dat alles wat de Heere Jezus gezegd heeft en wat wij dus van Hem kunnen weten, nog niet alles was wat God heeft willen zeggen! Een deel van de waarheid bleef voor Zijn leerlingen verborgen en zou pas later worden doorgegeven door het werk van de Geest, Die zou komen! Sommigen menen dat we aan Gods Wet genoeg hebben om in onze tijd Gode welgevallig te leven: 'Gods wil is dat

we leven naar de Tien Geboden'. Anderen zeggen dat het onderwijs van de Heere Jezus in Zijn dagen, ook nu nog voor ons bestemd en dus genoeg is. Maar als ik bijvoorbeeld de Bergrede lees, word ik ontmoedigd. Hoe zal ik ooit zo kunnen leven?

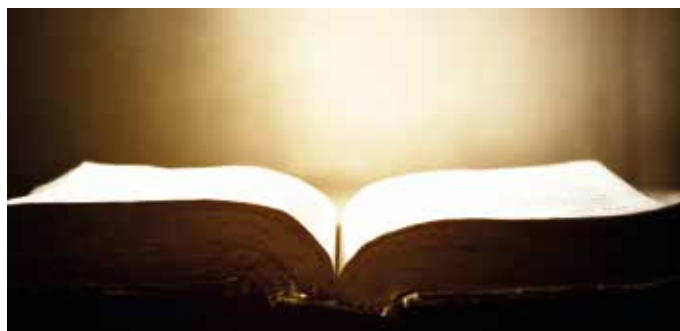
De Heere Jezus Zelf verwijst naar een latere tijd waarin de volle waarheid openbaar zou worden gemaakt. Er bleven nog dingen verborgen in God Zelf, die pas later geopenbaard zouden worden. Voor ons is het belangrijk om te weten of die verborgen dingen inmiddels wel geopenbaard zijn of dat ze nog steeds verborgen zijn. Wij zullen dus moeten zoeken in het onderwijs dat na de aanwezigheid van de Heere Jezus op aarde op schrift is gesteld. Welk onderwijs is dat?

Inwijding in het onbekende

Wanneer we gaan zoeken naar het onderwijs dat geopenbaard is nadat de Heere Jezus Christus teruggekeerd is naar de hemel komen wij onder meer in de brief van Paulus aan de Efeziërs. In hoofdstuk 3:1-5 vinden wij de volgende tekst: "Om deze reden ben ik, Paulus, de gevangene van Christus Jezus, voor u, die heidenen bent, als u tenminste gehoord hebt van de uitdeling van de genade van God die aan mij gegeven is ten behoeve van u, dat Hij mij door openbaring dit geheimenis bekendgemaakt heeft (zoals ik eerder in het kort geschreven heb; waaraan u, als u *dit* leest, mijn inzicht kunt bemerken in het geheimenis van Christus), dat in andere tijden niet bekendgemaakt is aan de mensenkinderen, zoals het nu geopenbaard is aan Zijn heilige apostelen en profeten door de Geest."

In dit Bijbelgedeelte vinden we het woord 'geheimenis' - een vertaling van het Griekse woord *musterion* (mysterie) - en in de Statenvertaling weergegeven met 'verborgenheid'. Het wijst op iets dat eerst verborgen was, maar nu door openbaring is onthuld. Eerst door Paulus, en ook aan apostelen en profeten in die tijd, de grondleggers van de gemeente van vandaag!

Er wordt gesproken over het geheim(en)is van Christus. Dit geheim of mysterie is onder vorige generaties niet onthuld. Maar nu wel, schrijft Paulus. Op het moment dat hij

dat schreef, was hij een gevangene in zijn eigen woning in Rome (Hand. 28). Alles wat beschreven is in het boek Handelingen lag achter hem. Als hij schrijft: 'nu', dan moeten we de conclusie trekken dat het niet geopenbaard is ten tijde van het Oude Testament, ook niet in de tijd dat de Heere Jezus op aarde was, zelfs niet gedurende alle ontwikkelingen die we tegenkomen in het boek Handelingen. Er was iets verborgen: een groot geheim dat aan het eind van het boek Handelingen pas werd onthuld!

Het Griekse woord *musterion* kan ook vertaald worden met: inwijding. *Musterion* is afgeleid van het woord *mueo*, dat letterlijk *inwijden* betekent. Het komt één keer voor in het Nieuwe Testament, in Filippenzen 4:12 waar Paulus schrijft dat hij is *ingewijd* in alle dingen, zowel in verzadigd worden als in honger lijden, zowel in overvloed als in gebrek. De Statenvertaling zegt hier: in alles ben ik onderwezen. Paulus heeft dus levenskennis opgedaan door ervaring. Kijken we puur naar de betekenis van het in de Bijbel gebruikte woord voor mysterie of geheim, dan gaat het dus om iets waarin je ingewijd moet worden. Simpel gezegd: het moet je bekendgemaakt worden, anders kun je het niet weten. In de Bijbel maakt God Zijn geheimen bekend en dus ook het geheim van Christus waar Paulus in Efeze 3 over spreekt. En ook wij moeten worden ingewijd in Gods geheimen.

Wanneer we aan gelovigen vragen: 'Ken je het geheim(en)is van Christus?', dan is het antwoord meestal ontkenkend. Terwijl dit geheim nu net is wat Paulus heeft bekendgemaakt aan gelovigen die leven in deze (heils)periode! In Kolossenzen 1:24-27 lezen we: "Nu verblijd ik mij in mijn lijden voor u en vervul in mijn vlees wat overblijft van de verdrukkingen van Christus, ten behoeve van Zijn lichaam, dat is de gemeente. Daarvan ben ik een dienaar geworden, overeenkomstig de beheerstaak van God, die mij met het oog op u gegeven is om het Woord van God te vervullen, *namelijk* het geheimenis, dat eeuwen en geslachten lang verborgen is geweest, maar nu geopenbaard is aan Zijn heiligen. Aan hen heeft God willen bekendmaken wat de rijkdom is van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de heidenen: Christus onder (*letterlijk*: in) u, de hoop op de heerlijkheid."

Het was Paulus' taak dit grote geheim van God te onthullen. Dit moest aan het einde van het boek Handelingen worden bekendgemaakt. Dit geheim is ons dus ook geopenbaard! Er staat: 'Om het Woord van God - zoals de N.B.G.-'51-vertaling het zo mooi zegt - tot Zijn volle recht te doen komen!' Dit is onder meer de volheid van de waarheid die nog onderwezen moest worden, maar die de leerlingen van de Heere Jezus toen nog niet konden begrijpen en (ver)dragen.

Ik geloof dat wanneer we dit geheim van God kennen en het ons hart blij maakt, dat we dan naar Gods bedoeling voor onze tijd zullen gaan leven. Dit grote geheim geeft ook licht op alles wat daarvoor is onthuld door God. Door dit grote geheim zullen we bijvoorbeeld de Bergrede verstaan in zijn juiste verband, zullen we ontdekken hoe Gods wet in het hart van gelovigen wordt geschreven en dat Gods Geest ons vervult. Wij zullen dus Gods wil voor onze wandel met Hem leren begrijpen.

Het is alsof God aan de gelovige mens van oudsher een boekenkast heeft gegeven. In Zijn onderwijs aan de gelovigen mochten er steeds meer boeken worden geopend uit deze boekenkast. Mensen konden steeds beter begrijpen wie God is, wat Hij doet, waarom Hij iets doet, enzovoort. God onthulde steeds meer van Zichzelf. Eén gedeelte heeft Hij echter eeuwenlang niet verteld. Eeuwenlang was er een deel van de boekenkast gesloten. Ook de Heere Jezus hield

dit deel van de boekenkast gesloten toen Hij op aarde was. Uiteindelijk was het Paulus die door Gods Geest de volle waarheid van het nog verborgen, grote geheim onthulde. Hij kreeg de opdracht om dit rijke onderwijs aangaande de Heere Jezus Christus op te schrijven en door te geven aan gelovigen. Daarom kon Paulus ook zeggen: "wees ... mijn navolgers ..." (Fil. 3:17). Met andere woorden: geef dit onderwijs ook weer door aan nieuwe generaties.

Het geheim van Gods wil

Paulus schrijft dat dit geheim(en) van God één van de zegeningen is die de gelovigen in onze tijd hebben ontvangen. Hij schreef in Efeze 1:9 en 10: "... toen Hij ons, overeenkomstig Zijn welbehagen, dat Hij in Zichzelf voorgenomen had, het geheimenis van Zijn wil bekendmaakte, om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen ..."

Wij mogen dus het geheim van Zijn wil (leren) kennen, waarvan Paulus later in de brief schrijft: "... dat in andere tijden niet bekendgemaakt is aan de mensenkinderen, zoals het nu geopenbaard is aan Zijn heilige apostelen en profeten door de Geest ..." (Efe. 3:5).

Wat is nu het geheim van Gods wil? Is dat het geheim, dat alles onder de heerschappij van Christus zal komen in de zogenaamde 'bedeling van de volheid der tijden'? Kortweg, als de Heere Jezus Christus terugkomt op aarde? Nee, want dat was al langer bekend. Zie bijvoorbeeld Psalm 8:7 en 1 Kronieken 29:11. Maar het nieuwe dat niet eerder bekend was, staat onder meer in Efeze 1: "En Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem als Hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente ..." (vs. 22).

Hier wordt de kern van Gods geheim genoemd: dat Christus - in Zijn positie boven alles wat is - gegeven is aan de Gemeente.

Er was al veel bekend van het plan van God. Zie bijvoorbeeld Romeinen 2:17 en 18. De wil van God was onder meer geopenbaard in de wetgeving die aan Israël is gegeven. Moeten wij nu ook naar die wetten leven? Zijn wij het Israël van deze tijd? Nee! Wij als gelovigen vormen het Lichaam van Christus en dat is in zijn aard iets anders dan Israël.

Wat bekend was, is dat God alle dingen onder de voeten van Zijn Zoon zou stellen en wel in de tijd waarin Hij Zich onder meer als Rechter zal openbaren. Wat niet bekend was (en dat is het eeuwenlang verborgen geheim van God), is dat God aan ons als gelovigen dezelfde positie heeft toebedeeld als aan Zijn Zoon.

Als we op een rijtje zetten wat al wel en niet bekendgemaakt was, krijgen we het volgende:

Wat al eerder was geopenbaard:

Gods wil (wetten, Oude Testament)
Het grootste deel van Gods Woord
Het evangelie

Wat in Paulus' bediening geopenbaard is:

Het geheim van Gods wil (Efe. 1:9)
Het nog te openbaren deel van Gods Woord (Kol. 1:25-26)
Het geheim van het evangelie (Efe. 6:19)

Wandelen in Gods plan

Wat hebben wij nu aan deze kennis? Is die er alleen maar om intellectueel bevredigd te worden? Verstaan wij de rijkdom van het kennen van het geheim van de wil van God?

Dit geheim wordt namelijk verbonden met Zijn genade. In 2 Timotheüs 1:9 en 10 staan een paar opmerkelijk dingen: "Hij heeft ons zalig gemaakt en geroepen met een heilige roeping, niet overeenkomstig onze werken, maar overeenkomstig Zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen, maar nu is geopenbaard door de verschijning van onze Zaligmaker, Jezus Christus, Die de dood tenietgedaan heeft, en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht door het evangelie ..."

Aan de gelovige is genade gegeven, toen hij/zij zelf nog niet eens bestond! Dat hoorde namelijk bij Gods plan, om een groep mensen voor Zich te winnen, die samen het Lichaam van Christus zouden gaan vormen. Dit plan is eeuwenlang verborgen gebleven, evenals de daarbij behorende genade. Maar toen de Heere Jezus Christus terugging in Zijn heerlijkheid na Zijn hemelvaart, kon dit deel van Gods plan openbaar worden gemaakt in de tweede fase van de bediening van Paulus!

Leven naar Gods wil

Als we ons hart erop zetten het grote geheim van God (beter) te leren kennen, zullen we gaandeweg Zijn wil voor deze tijd leren verstaan. Dit is de 'rechte kennis van Zijn wil', zoals Paulus zegt in Kolossenzen 1: 9 en 10: "Daarom houden ook wij niet op, vanaf de dag dat wij het gehoord hebben, voor u te bidden en te smeken dat u vervuld mag worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk inzicht, zodat u wandelt op een wijze de Heere waardig, Hem in alles behaagt, in elk goed werk vrucht draagt en groeit in de kennis van God ..."

Die kennis van Gods wil wordt ons met name door de apostel Paulus onderwezen, daarvoor is hij aangesteld (1 Tim. 2:7; 2 Tim. 1:8-11).

Zoals Jezus onderwijs gaf (m.b.t. de Wet en het Koninkrijk), zo doet Paulus dat in verband met de Gemeente, het Lichaam van Christus.

Daarom is het goed om navolgers te zijn van hem in zijn leer en zijn leven (vgl. Fil. 3:17, 2 Tim. 3:10). Wanneer we dat doen, leidt dat tot een wandel die 'Gode welgevalig' is, dat wil zeggen: in overeenstemming met Zijn bedoelingen en de regels die Hij in deze fase van Zijn plan hanteert. Zo zullen we groeien in de juiste kennis van de verborgen God en zo doende in alle goed werk vrucht dragen! ●

De boodschap van de profeet Maleachi

We zijn nu aanbeland bij de laatste van de twaalf 'kleine profeten'. Zoals bij alle profeten klinkt ook nu een duidelijke waarschuwing voor ongehoorzaamheid en goddeloosheid. Maar ook de hoopvolle belofte van verlossing en heerlijkheid. En daaruit blijkt maar één ding: God is getrouw, Zijn plannen falen niet!

Peter Slagter

De kleine profeten - deel 12 (slot)

In deze serie een korte beschouwing van de twaalf 'kleine profeten'. Wie waren zij en wat was hun boodschap.

Zevenvoudige openbaring

Door het boek heen komt Gods hoedanigheid, Zijn wezen, macht en majesteit, aan de orde:

- 1) 1:2 God is de Liefhebbende
- 2) 1:6 God is de Vader
- 3) 2:10 God is de Schepper
- 4) 2:14 God is de Getuige
- 5) 3:10 God is de Beloner van de getrouwen
- 6) 4:1 God is de Rechter
- 7) 4:4 God is de Verlosser

1. God is de Liefhebbende

Dit blijkt uit de eerste woorden, in vers 2: "Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE." Zijn liefde is o.a. gebleken uit Zijn verkiezing van Israël als Zijn (eigen) volk. En de lijn van die verkiezing liep door de jaren heen door de generaties van erfgenamen die Hij Zelf heeft aangesteld: "Toch heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat." Hij heeft Abraham destijds geroepen uit de volken en hem uit Ur der Chaldeen in Mesopotamië overgebracht naar het land Kanaän. En hoewel Ismaël de oudste zoon was, werd Izak aangewezen als de erfgenaam. En Izaks oudste zoon, Ezau, werd door de HEERE 'gehaat' (lees: achtergesteld), en de

Boodschapper

De HEERE heeft een boodschap voor Israël, door de dienst (letterlijk: *hand*) van Maleachi, zo lezen we in het eerste vers. De naam 'Maleachi' betekent: Mijn bode, mijn gezant (2:7), mijn engel (3:1). Het is niet helemaal zeker of Maleachi een eigennaam is of een titel van een andere persoon. Sommigen denken bijvoorbeeld aan Ezra als schrijver van het boek. Maar daarover

is geen enkele zekerheid, dus we gaan er -met anderen- vanuit dat Maleachi een profeet was, die van Godswege gezonden is om de boodschap aan Israël te verkondigen. Over hem is niets bekend; volgens de overlevering behoort hij met Haggai en Zacharia tot de vooraanstaande mannen die zijn teruggekeerd uit de Babylonische ballingschap. De tempel is herbouwd (o.l.v. Ezra en Nehemia); de eredienst is weer opgestart, maar nogal vormelijk, de Wet werd niet (strikt) gehouden. Er was sprake van onverschilligheid, zoals we verderop nog zullen zien.

Maleachi's boodschap is duidelijk en ligt in lijn met die van de andere profeten. Er was sprake van verval op zedelijk, religieus en economisch gebied. Dit vloeide voort uit de afval van Gods wet en inzettingen. Zij die ontrouw waren zouden geoordeeld worden, terwijl de getrouwen zouden worden gespaard en beloond. Zoals altijd ging de waarschuwing gepaard met de onverwrikbare heilsbeloften van God. Want wat Paulus later schreef in Romeinen 3:3 blijft waar: "Wat toch is het geval? Als sommigen ontrouw zijn, zal dan hun ontrouw de trouw van God tenietdoen? Volstrekt niet!" God is getrouw en Zijn plannen falen niet.

tweede zoon, Jakob, werd op de eerste plaats gezet. En zo gaat het verder. De lijn van het erfgenaamschap is terug te vinden in de geslachtsregisters, zoals beschreven in Mattheüs 1 en Lukas 3.

Uit Jakob is, via de twaalf stamvaders, het volk Israël geboren. Met dat volk sloot de HEERE een verbond, dat (ook) gezien wordt als een huwelijk. De HEERE verklaarde Israël Zijn liefde en zou er alles aan doen om het een bijzondere plaats te geven te midden van de volkeren. Die liefde heeft er zelfs toe geleid dat Hij Zijn Zoon, naar het vlees de laatste erfgenaam, gegeven heeft om de weg te bereiden tot de vervulling van Gods beloften en Israël te maken tot het "hoofd der volkeren" (Jer. 31:7).

2. God is de Vader

Voortvloeiende uit Zijn liefde voor het volk heeft de HEERE Zich als een Vader over hen ontfermt. Het begrip 'Vader' wijst op oorsprong. Hij heeft Israël tot aanzijn geroepen en beschouwt het volk als Zijn 'zoon'. Via de profeet Hosea sprak de HEERE: "Toen Israël een kind was, had ik hem lief, en uit Egypte heb ik Mijn zoon geroepen" (Hos. 11:1). En: "Ik trok hen met menselijke touwen, met koorden van liefde" (vs. 4).

Nadat het verbond gesloten was in de woestijn en nog vóórdat het volk het land Kanaän binnenging, sprak Mozes al deze (profetische) woorden: "De Rots Die u verwekt heeft, hebt u veronachtzaamd, en u hebt de God Die u gebaard heeft, vergeten" (Deut. 32:18). Het gevolg hiervan wordt pijnlijk duidelijk in reactie van de HEERE op Israëls ongehoorzaamheid en afgoderij, dat zich in de loop van de geschiedenis heeft gemanifesteerd. Mozes vervolgt met: "Toen de HEERE dat zag, verwierp Hij hen, uit toorn tegen Zijn zonen en Zijn dochters. Hij zei: Ik zal Mijn aangezicht voor hen verbergen; Ik zal zien wat hun einde is, want zij zijn een verdorven generatie, kinderen in wie geen enkele trouw is" (vs. 19-20). Telkens heeft de HEERE Zijn 'kinderen' opgeroepen -ook door de profeet Maleachi- om Zijn liefde te beantwoorden en Hem te eren, te gehoorzamen, en het verbond te respecteren. Maar het heeft niet mogen baten. Zelfs toen God uit liefde (zie

Joh. 3:16) Zijn eigen Zoon zond, werd Hij afgewezen en veroordeeld tot de kruisdood. De rest is geschiedenis. God heeft inderdaad Zijn aangezicht voor hen verborgen (nu al zo'n 2000 jaar) en het wachten is op 'hun einde'. Dat einde wordt gekenmerkt door benauwdheid enerzijds en verlossing anderzijds (zie Jer. 30:7), want Gods beloften zullen hoe dan ook worden vervuld!

3. God is de Heer van het verbond

Maleachi stelt in hoofdstuk 2: 10 de volgende vraag: "Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom handelen wij dan trouweloos, eenieder tegen zijn broeder, door het verbond met onze vadersen te ontheiligen?"

Ongetwijfeld doelt de profeet op het verbond der Wet, dat God met Israël gesloten heeft in de woestijn. In hoofdstuk 2 gaat het echter vooral over het 'verbond met Levi'. Dit verbond heeft alles te maken met het verbond tussen de HEERE en Israël, en met de roeping en bestemming van Israël, zoals beschreven in Exodus 19:5-6, namelijk dat Israël bestemd is om een koninkrijk van priesters en heilig volk te zijn. Dit wordt in de toekomst werkelijkheid als het nieuwe Verbond van kracht wordt. Onder het oude Verbond waren de Levieten geheiligd voor de HEERE. Zij waren (i.o.m. betekenis van de naam Levi) *nauw verbonden* aan de HEERE. Uit de Levieten werden de priesters afgezonderd om de dienst aan de HEERE te verrichten. De priesters en de Levieten moesten het volk ook onderwijzen in de regelgeving van het Verbond (zie Lev. 10:8-11). Maleachi bevestigde dit: "Voorzeker, de lippen van een priester moeten kennis bewaren, uit zijn mond moet men *onderwijs* in de wet zoeken, want hij is een gezant van de HEERE van de legermachten" (Mal. 2:7). En ook hier is het mis gegaan: "U echter, u bent afgeweken van de weg: velen hebt u door uw *onderwijs* in de wet doen struikelen. U hebt het verbond met Levi tenietgedaan, zegt de HEERE van de legermachten" (vs. 8).

Gevolg was dat de Heer van het verbond, de Maker van Israël, vergeten werd, zoals we eerder al lieten in Deuteronomium 32:18 (zie ook Hos. 8:14).

4. God is de Getuige

Wat opvalt in Maleachi's profetie zijn de vele vragen die worden gesteld. De Heere zegt iets en dan brengt Hij de onwetendheid en/of onverschilligheid van het volk naar voren, door er een vraag aan te koppelen: "Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE, maar u zegt: Waarin hebt u ons liefgehad?" (1:2 - zie ook: 1:6, 7; 2:14, 17; 3:7, 8, 13 en 14).

Moge het volk dan onwetend of onverschillig zijn, de HEERE houdt alles nauwlettend in het oog. Hij is altijd aanwezig en getuige van hun handel en wandel (2:14). En als het oordeel moet komen, zal Hij als getuige ook de aanklager zijn (3:5). De HEERE zegt: "Sinds de dagen van uw vadersen bent u afgeweken van Mijn verordeningen, en hebt u ze niet in acht genomen. Keer terug naar Mij, en Ik zal naar u terugkeren, zegt de HEERE van de legermachten ..." (3:7).

De HEERE heeft het allemaal met eigen ogen gezien en met eigen oren gehoord. Daarom zal het oordeel ook terecht en rechtvaardig zijn. Bovendien let Hij ook op de rechtvaardigen die zich onder het volk bevinden. Mensen die Hem zoeken en eren, en niet mee willen gaan in de afval van hun volksgenoten, ook daarvan is de HEERE op de hoogte en Hij zal hen geenszins uit het oog verliezen.

5. God is de Beloner van de getrouwen

Hoe ver Israël ook afdwaalde, God was er altijd en riep hen door de profeten op om zich te bekeren. Om gehoorzaam te zijn en hun verplichtingen na te komen. In hoofdstuk 3:14 lezen we: "U zegt: God dienen is nutteloos! Wat voor nut heeft het dat wij onze taak ten behoeve van Hem vervullen en dat wij in het zwart gaan voor het aangezicht van de HEERE van de legermachten?"

Tja, de omstandigheden kunnen zoda-

nig vervelend en uitzichtloos zijn, dat het leidt tot een soort neerslachtigheid: waar doen we het allemaal voor? En dan ligt het gevaar op de loer, dat er naar anderen gekeken wordt die zich niets aantrekken van God en Zijn gebod, en ogenschijnlijk toch een goed leven hebben. Je zou er jaloers van worden: "Welnu, wij prijzen de hoogmoedigen gelukkig: niet alleen worden zij die goddeloosheid doen, opgebouwd, zelfs als zij God beproeven, ontkomen zij" (hs. 3:15). Asaf worstelde ook met dat probleem (zie Ps. 73) en ook de Prediker heeft erover gesproken (zie bijv. Pred. 7:15).

Echter, zij die waarachtig geloven en de HEERE kennen, weten wel beter: "Dan spreken zij die de HEERE vrezen, ieder tot zijn naaste: De HEERE slaat er acht op en luistert. Er is een gedenkboek geschreven voor Zijn aangezicht, voor wie de HEERE vrezen en wie Zijn Naam hoogachten. En zij zullen voor Mij, zegt de HEERE van de legermachten, op de dag die Ik maken zal, een persoonlijk eigendom zijn. Ik zal hen sparen, zoals een man zijn zoon spaart die hem dient. Dan zult u opnieuw *het onderscheid* zien tussen een rechtvaardige en een goddeloze, tussen wie God dient en wie Hem niet dient" (Mal. 3:16-18).

Degenen die de HEERE oprecht dienen, zullen op Gods tijd hun beloning ontvangen. Zij zullen gespaard worden in het oordeel. Goddeloosheid heeft een prijs, getrouwheid geeft een prijs!

Het is in alle tijden, ook de onze, zo dat God de oprechte gelovigen niet uit het oog verliest. En het dienen van de Heere kan moeilijk zijn, offers vragen, en zo meer, maar het zal nooit tevergeefs zijn, zoals Paulus ook schreef aan de Korinthiërs. Als hij een heel hoofdstuk lang gesproken heeft over de opstanding van Christus en de betekenis daarvan voor de gelovigen, eindigt hij met: "Daarom, mijn geliefde broeders, wees standvastig, onwankelbaar, altijd overvloedig in het werk van de Heere, in de wetenschap dat uw inspanning niet tevergeefs is in de Heere" (1 Kor. 15:58).

In het laatste Bijbelboek, dat handelt over de (toekomstige) Dag des HEEREN, wordt een mooi getuigenis ge-

ven van de getrouwen in de eindtijd. Ook dan zal het 'gedenkboek' er zijn. In de brief aan de engel der gemeente van Filadelfia (= broederliefde) zegt de opgestane en verheerlijkte Heer tegen de getrouwen: "Ik ken uw werken. Zie, Ik heb voor uw ogen een geopende deur gegeven en niemand kan die sluiten, want u hebt weinig kracht en *toch* hebt u Mijn Woord in acht genomen en Mijn Naam niet verloochend" (Openb. 3:8).

6. God is de Rechter

Die Dag des HEEREN wordt ook genoemd in Maleachi 4: "Want zie, die dag komt, brandend als een oven. Dan zullen alle hoogmoedigen en allen die goddeloosheid doen, stoppels worden. En de dag die komt, zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE van de legermachten, Die van hen wortel noch tak zal overlaten." Hiermee worden we bepaald bij de eindtijd, waarin de geschiedenis van Israël en de volkeren op aarde wordt voleindigd. Het is de grote Dag waarop de Heere zal optreden en alle goddeloosheid zal oordelen, zowel in Israël als onder de heidenvolken. Het boek Openbaring doet daar als sluitstuk van alle oude profeten verslag van.

God is de rechtvaardige Rechter, Die hart en nieren beproeft, en ieder zal

vergeldden naar zijn of haar werken: "U bent rechtvaardig, HEERE, en al Uw oordelen zijn juist" (Ps. 119:137). Zijn rechtvaardigheid zal in de eindtijd ook worden erkend (zie Openb. 16:7 en 19:2).

Die oordelen zijn niet alleen een uitoefening van straf, maar hebben ook een louterend en reinigend effect. Zij zullen de gerechtigheid van God tonen en als zodanig een les zijn voor de mensen op aarde. Jesaja schreef destijds: "Met heel mijn ziel verlang ik naar U in de nacht, ja, met mijn geest diep in mij zoek ik U ernstig. Want wanneer Uw oordelen over de aarde

komen, leren de bewoners van de wereld wat gerechtigheid is. Al wordt de goddeloze genade bewezen, hij leert niet wat gerechtigheid is: in een land van recht bedrijft hij onrecht en de hoogheid van de HEERE ziet hij niet" (Jes. 26: 9 en 10). Welnu, dat laatste is in de afgelopen 2000 jaar van genade duidelijk gebleken. De mens(heid) is verder weg van God dan ooit!

7. God is de Verlosser

Maleachi eindigt zijn profetie met een blijde boodschap. Zoals gezegd zal de goddeloosheid worden bestraft en de goddelozen weggedaan in het oordeel. Voor de godvrezenden, de gelovigen, is er een heel andere boodschap: "Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal" (Mal. 4:2).

Terecht wordt het woord 'Zon' met een hoofdletter geschreven, want het gaat hier over de komst van de Messias, de Zoon van God, de Heere Jezus Christus. Hij is Degene in Wie en door Wie God de Verlosser is. Door het hele Oude Testament heen wordt Zijn komst aangekondigd. In Maleachi 3:1 zegt de HEERE: "Zie, Ik zend Mijn engel, die de weg voor mij bereiden zal." Jesaja schreef in hoofdstuk 40, vers 3: "Een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereid de weg van de HEERE, maak recht in de wildernis een gebaande weg voor onze God."

Het zijn teksten die later worden toegepast op Johannes, de dooper, die de komst van de Messias aankondigde. In de toekomst zal dit opnieuw gebeuren en dan door de profeet Elia, zoals Maleachi zegt in hoofdstuk 4:5.

De Messias is gekomen, 2000 jaar geleden, om het verlossingswerk te volbrengen, en Hij zal (terug)komen om dat werk te voleindigen. Aan het einde van Zijn eerste missie sprak Hij de gedenkwaardige woorden: "Het is volbracht", en als Hij in de toekomst Zijn werken heeft afgerond, horen we uit Zijn mond: "Het is geschied" (Openb. 21:6).

Dan is de Zon der gerechtigheid opgegaan en maakt Hij alles nieuw. De verlossing is een feit. God heeft Zijn Woord gehouden en al Zijn beloften vervuld!

Ik heb dit nummer van AMEN op de volgende wijze ontvangen:

- van een familielid of bekende op een Bijbelstudie of andere op de volgende wijze:
 via de kerk/gemeenschap samenkomst meegenomen

en wil het blad graag (blijven) ontvangen:

Naam _____
Adres _____
Postcode + Woonplaats _____
Eventueel telefoon _____ E-mail _____ 165 _____

U kunt ook een vrije gift overmaken op IBAN NL10-INGB-0000005272 ten name van AMEN Bijbelmagazine, o.v.v. 'nieuwe abonnee'. U ontvangt AMEN dan automatisch thuis. *Graag postcode en huisnummer vermelden.*

Stuur een proefnummer van AMEN aan:

Naam _____
Adres _____
Postcode + Woonplaats _____
Eventueel telefoon _____ E-mail _____ 165 _____

Wilt u nog meer adressen doorgeven, sluit dan een bijlage in. Bij voorbaat hartelijk dank!

Extra AMENS

Ik ben abonnee en wil extra nummers van AMEN verspreiden.

Stuur mij exemplaren van dit nummer (165)

Gratis (voor abonnees) en zolang de voorraad strekt!

Naam _____
Adres _____
Postcode _____
Woonplaats _____
Tel. _____
Opm. _____

Everread / Morgenrood boekenbon

- Stuur mij ex. van 'De sabbat' (€ 6,50)
 Stuur mij ex. van 'De NAMEN in de Bijbel' (€ 22,60)
 Stuur mij ex. van 'Gelijkenissen, wonderen en tekenen' (€ 17,45)
 Stuur mij ex. van 'Door Mijn Geest zal het geschieden' (€ 18,50)
 Stuur mij ex. van 'Het koninkrijk van God in hemel en op aarde' (€ 17,45)

Deze prijzen zijn exclusief portokosten. Kruis - zo nodig - één van onderstaande hokjes aan:

- Ik ben Morgenroodreeks-abonnee.
 Ik word Morgenroodreeks-abonnee. Zie voor meer informatie de advertentie op de achterzijde van deze AMEN.

- Ik word Everread-abonnee.

Als (nieuwe) Morgenroodreeks-abonnee ontvangt u 20% korting op bovenstaande boeken.

Naam _____
Adres _____
Postcode _____
Woonplaats _____

Naam: _____

Adres: _____

Postcode + Woonplaats: _____

Ik machtig AMEN om per maand, kwartaal, halfjaar, jaar
een bedrag van € _____ van mijn rekening af te schrijven als bijdrage voor AMEN.

Bankrekening: IBAN _____

Datum: _____

Handtekening: _____

Indien u achteraf niet akkoord gaat met deze incasso, geldt een weigeringstermijn van 56 dagen.
Bij opzegging van uw abonnement vervalt de incasso automatisch.

TIP: U kunt ook heel eenvoudig via onze website (onder menu 'steun AMEN') een machtiging geven!
(automatische incasso is alleen mogelijk van een IBAN-rekening)

Als AMEN abonnee kunt u de artikelen ook op **internet** lezen!

Kijk op:
www.amen.nl

Deze pagina kan in z'n geheel langs de stippellijn worden uitgeknipt

Nieuw boek: De sabbat

Onder christenen leven soms vragen over de sabbat. Is het de bedoeling dat christenen de sabbat - van vrijdagavond tot zaterdagavond - vieren? Of is de zondag in de plaats van de sabbat gekomen? De Bijbel geeft de nodige informatie over de sabbat, die zich als zevende dag onderscheidt van de voorgaande zes door rust. Het is een dag aan de Heere toegewijd. Paulus schrijft dat deze dag voor het Lichaam van Christus geen aanleiding mag zijn om elkaar te veroordelen "inzake eten of drinken, of op het punt van een feestdag, een nieuwe maan of de sabbatten" (Kol. 2:16). De sabbat verwijst ook naar de grote, toekomstige sabbat in Gods plan; geen periode van vierentwintig uur, maar één Dag van duizend jaar. Israël en de volkeren mogen dan leven in vrede en rust.

Dag van de HEERE

Over de 'normale weeksabbat' - de zevende en laatste dag van de week - zegt de HEERE: "... de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God ..." (Deut. 5:14a). Tegelijk mogen we vanuit het profetische Woord concluderen, dat Gods plan ook eindigt met een periode waarin alles tot rust en vrede zal komen. Deze periode valt samen met de toekomstige eeuw; en de profetische uitdrukking 'dag van de HEERE' (of in andere vertalingen: de Dag des HEEREN) is daarop van toepassing. Deze zal beginnen met de glorieuze openbaring van Christus. Na zesduizend jaar waarin de mens aan het woord is geweest, is het dan de HEERE Die spreekt: "Maar de HEERE is in Zijn heilige tempel. Wees stil voor Zijn aangezicht, heel de aarde" (Hab. 2:20).

Het zal dan de tijd zijn waarin met name Israël getroost wordt en tot rust zal komen. Er blijft immers "... nog een sabbatsrust over voor het volk van God" (Hebr. 4:9). Maar ook de volken mogen via Israël genieten van het heil dat God zal geven (Micha 4:1 en 2).

De wekelijkse en de speciale sabbatten, en de vervulling daarvan behoren tot de profetische lijn van de Schrift en Gods voorname. In de huidige fase van Gods plan hebben we van doen met de verborgen lijn van dat plan. Nu mag je ontdekken dat je rust en vrede hebt ontvangen van Christus, Die het Hoofd is van Zijn Lichaam waarvan je deel mag uitmaken. ●

De inhoud van het boek

Inleiding

Hoofdstuk 1 - Het woord 'sabbat'

- Het goede, welgevallige en volkomene
- De verantwoordelijkheid van Adam
- De opdracht en de rust van de zevende dag komt in Christus
- Nogmaals: het goede, welgevallige en volkomene Zeven

Hoofdstuk 2 - De sabbat in het Oude Testament

- Een nieuw begin
- Het Joodse nieuwjaar
- Terug naar het eerste Pascha
- De eerste keer dat de sabbat genoemd wordt
- Manna als heenwijzing naar Christus
- De sabbat als instelling voor Israël
- Bijzondere sabbatten
 - Feest van het geschal
 - Verzoendag
 - Loofhuttenfeest
 - Jubeljaar
- Tot slot

Hoofdstuk 3 - De sabbat in het Nieuwe Testament

- De Heere Jezus en de sabbat
- De discipelen werken op de sabbat
- De Heere Jezus genas zevenmaal op sabbat
 1. De man met de verschrompelde hand
 2. De bezetene met een onreine geest
 3. De schoonmoeder van Petrus
 4. De vrouw die achttien jaar gebonden was
 5. De waterzuchtige
 6. De man die achtendertig jaar ziek was
 7. De blindgeborene
- Handelingen

Hoofdstuk 4 - Hoe staan wij tegenover de sabbat?

- Feest, nieuwe maan en sabbat
- Vier waarschuwingen
- Twee waarschuwingen met een verwijzing naar Christus
- Twee waarschuwingen met een verwijzing naar het lichaam van Christus
- Zoek de dingen die boven zijn

AUTEUR: HOITE SLAGTER

64 PAGINA'S

PAPERBACK

Zie advertentie op pagina 32.

Hout en kruis

Door: Jaap Wols

Het gekloofde hout

De eerste keer dat het woord 'hout' wordt gebruikt, is bij de geschiedenis van Abraham en Izak, en het offer aan de Heere (Gen. 22). Abraham klooft het hout. Het woord dat hier gebruikt wordt, betekent: breken, schuren en splijten. Kloven is nodig om de verbranding te verbeteren. Het versnelt het droogproces (de sappen verdwijnen) en gekloofd hout brandt beter dan een hele boomstam met schors. Daarna werd het brandoffer (Izak) op het gekloofde hout gelegd. Een brandoffer is een vrijwillig offer en het eerste wat genoemd wordt in Leviticus. Zowel het hout als het offer (Lev. 1) wordt in stukken verdeeld. Het vuur, als teken van oordeel, verbrandt het hout en het brandoffer. Het brandoffer is een beeld van de offergave van Christus, een aangename geur voor God (Efe. 5:2).

Een stuk hout

Na de uittocht en de indrukwekkende doortocht door de Schelfzee komt Israël na drie dagen woestijnreis aan bij Mara (= bitter). Het water bij Mara was niet te drinken. Het volk morde en de Heere wees Mozes op een stuk hout. Mozes wierp het in het water en dat werd zoet (Exod. 15:22-25).

In de bitterheid van het leven (door de zonde) hebben we levend water nodig. Daar is een wonder voor nodig! De Heere wees Mozes een stuk hout aan, een beeld van de Verlosser. In Lucas 23 zien we de Heere Jezus op weg naar Golgotha. Ook Hij droeg, net als Izak, het hout ten brandoffer. Als de vrouwen huilen, zegt de Heere Jezus: "Want als zij dit doen met het groene hout ..." (Luk. 23:31). Het Levende Hout droeg de vloek van onze zonde last en zorgt voor het levende water, want "Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit Zijn binnenste vloeien" (Joh. 7:38).

Je kruis opnemen

In de Evangeliën spreekt de Heere Jezus over het opnemen van het kruis. "En toen Hij de menigte met Zijn discipelen bij Zich geroepen had, zei Hij tegen hen: Laat wie achter Mij wil komen zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen" (Mark. 8:34). In de dagen van de Heere Jezus was kruisiging een bekende straf. De uitspraak is een schokkende metafoor. Het kruis dragen werd door de veroordeelde gedaan, net vóór zijn executie. De Heere spreekt over het kruis opnemen, Hem volgen en verloochening. Het spreekt van lijden en verlies. De discipelen (volgelingen) moesten de kosten hiervan berekenen, mogelijke vervolging en wellicht zelfs de dood. "Zo kan dan ieder van u die niet alles wat hij heeft, achterlaat, geen discipel van Mij zijn" (Luk. 14:33). Paulus schrijft in zijn laatste brief die speciaal geldt voor gelovigen van deze tijd, dat allen die godvruchtig willen leven in Christus Jezus, vervolgd zullen worden (2 Tim. 3:12).

Hangen aan een hout

"Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek der wet door voor ons een vloek te worden, want er staat geschreven: Vervloekt is ieder die aan een hout hangt" (Gal. 3:13).

Pilatus vond geen kwaad in de Heere Jezus (Joh. 19:4) en de Joden kregen carte blanche van de Romeinen. De 'normale' straf voor godslastering was stening (b.v. bij Stefanus).

Waarom werd de Heere gekruisigd? Als er onder de Israëlieten een zonde was begaan waarbij de doodstraf was uitgevoerd, kwam het voor dat de gedode persoon daarna aan een paal gehangen werd. De gehangene was vervloekt door God en moest dezelfde dag nog worden begraven (Deut. 21:22-23). Waarschijnlijk is dat de reden dat de leidlieden aandrongen op kruisiging, zodat de Heere Jezus naast

publieke vernedering ook de Goddelijke vloek zou dragen. In hun blinde woede werkten ze mee aan Gods heilsplan. Als Zondeloze hing Hij als Vervloekte aan het hout tot ons eeuwig heil.

Simon de kruisdrager

"En zij dwongen een voorbijganger, Simon van Cyrene, die van de akker kwam, de vader van Alexander en Rufus, dat hij Zijn kruis droeg" (Mark. 15:21). Simon was voor zijn gevoel op de verkeerde plaats en tijd, want ze dwongen hem het kruis van de Heere te dragen. Het kruis was de dwarsbalk (en woog ca. 45 kilo). Het moet een hele ingrijpende gebeurtenis geweest zijn in het leven van Simon. Deze Simon is waarschijnlijk dezelfde als Simeon, die Niger (= zwart) wordt genoemd en een profeet en leraar was te Antiochië (Hand. 13:1). Van een onwillige kruisdrager was Simon veranderd in een trouwe volgeling die zijn kruis vrijwillig opnam.

Verhoging aan het kruis

"En zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft" (Joh. 3:14-15).

Bij de kruisiging (Joh. 12:32) en bij Zijn opstanding en hemelvaart (Hand. 2:33), in Zijn lijden en in Zijn verheerlijking is de Heere Jezus uitermate verhoogd (Fil. 2:9).

Iedereen die opziet naar de Verhoogde aan het kruis en gelooft (zoals bij de slang in de woestijn), zal gered worden van de dodelijke beet van de slang.

"Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout, opdat wij, voor de zonden dood, voor de gerechtigheid zouden leven. Door Zijn striemen bent u genezen" (1 Petr. 2:24).

Bijbelstudieavonden seizoen 2022 - 2023

Tenzij anders vermeld, is de aanvangstijd 20.00 uur (vooraf koffie en thee)
Zie voor actuele info de agenda op www.morgenrood.nl/bijbelstudie

APELDOORN - Oby Vossema - Gods plan in deze tijd

Adres: Twijndersdonk 123 - Info: 055-5418847.

Datum: Maandag 14 en 28 nov.; 12 dec.; 9 en 23 jan.; 6 en 20 feb.; 6 en 20 mrt.; 3 en 17 apr.

ASSEN - Peter Slagter - Bergen in de Bijbel

Adres: Wijkgemeente De Bron, Eindhovenstraat 28 (hoek Nobellaan-Eindhovenstraat)

Datum: Dinsdag 22 nov.; 7 feb.; 7 mrt. en 4 apr.

DEN HAAG - Hoite Slagter - De volken, Israël en de Gemeente

Adres: Kerketuinen 10; Info Bijbelstudiegroep Westland - tel. 0174-629799.

Datum: Donderdag 17 nov.; 15 dec.; 26 jan.; 23 feb.; 23 mrt.; 20 apr.; 11 mei.

EDE - Oby Vossema - Gods plan in deze tijd

Adres: Suze Robertsstraat 7 - Info: 055-5418847.

Datum: Dinsdag 22 nov.; 6 en 20 dec.; 17 en 31 jan.; 14 en 28 feb.; 14 en 28 mrt.; 11 en 25 apr.

HATTEM - Oby Vossema - Gods plan in deze tijd

Adres: Eijerdijk 70. Info: 0637121238.

Datum: Maandag 21 nov.; 5 en 19 dec.; 16 en 30 jan.; 13 en 27 feb.; 13 en 27 mrt.; 10 en 24 apr.

NIEUW BUIENEN - Job Ekhart en Hoite Slagter - Eindtijdbegrippen

Adres: Christengemeente Chananja, Drentse Poort 24a.

Datum: Woensdag 16 nov. (H); 14 dec. (J); 25 jan. (H); 22 feb. (J); 22 mrt. (H); 19 apr. (J).

OIRLO - Hoite Slagter - De Efezebrief

Adres: Haalakker 14. Info: 06-19911395.

Datum: Dinsdag 15 nov.; 13 dec.; 24 jan.; 21 feb.; 21 mrt.; 18 apr. en 16 mei.

OUD BEIJERLAND - Hoite Slagter - Het Markus-evangelie

Adres: Gebouw 'His Place', Julianastraat 63.

Datum: Donderdag 1 dec.; 12 jan.; 9 feb.; 9 mrt.; 6 apr.; 4 mei.

RIJSENHOUT - Hoite Slagter - Het geheimenis van de godsvrucht Peter Slagter - Spreken uit Spreuken

Adres: Ontmoetingskerk, Werf 2

Datum: Dinsdag 15 (P) en 29 (H) nov.; 13 (P) dec.; 10 (H) en 24 (P) jan.; 7 (H) en 21 (P) feb.; 7 (H) en 21 (P) mrt.; 4 (H) en 18 (P) apr.

WOERDEN - Hoite Slagter - Eindtijdbegrippen

Adres: St. Sinar Maluku, Wijkcentrum Molenvliet - Stroomlaan 132 A.

Datum: Maandag 28 nov.; 23 jan.; 6 en 20 feb.; 6 en 20 mrt.

ZEIST - Hoite Slagter - Het geheimenis van de godsvrucht Peter Slagter - Spreken uit Spreuken

Adres: Vrije Evangelische Maranathakerk, J.P. Heijelaan 2 (hoek Van Reenenweg).

Datum: Woensdag 16 (P) en 30 (H) nov.; 14 (P) dec.; 11 (H) en 25 (P) jan.; 8 (H) en 22 (P) feb.; 8 (H) en 22 (P) mrt.; 5 (H) en 19 (P) apr.

Colofon

AMEN Bijbelmagazine is een uitgave van Everread Uitgevers in samenwerking met stichting Het Morgenrood

Postbus 363

3960 BJ Wijk bij Duurstede

T 0343 594411

E info@amen.nl

I www.amen.nl

Bankgegevens:

IBAN: NL10INGB0000005272

BIC: INGBNL2A

t.n.v. AMEN Bijbelmagazine te Wijk bij Duurstede (NL).

Verschijnt 6x per jaar

Medewerkers

H.B. Slagter

O. Vossema

R. Lammers

J. Wols

Eindredactie

P.A. Slagter

Opmaak

K.S. Degenaar

Druk

New Energy Drukwerk

Vianen

Copyright

Overname (ongeacht op welke wijze) alleen na toestemming

Kijk ook op

www.amen.nl

Abonnement

Minimaal **1x per jaar een gift**. De hoogte ervan bepaalt u zelf (minimaal 15 euro). We vertrouwen erop dat ieder naar draagkracht bijdraagt om de uitgave van AMEN mogelijk te maken.

© Zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever of redactie mag niets van deze uitgave op enigerlei wijze worden overgenomen en/of vermenigvuldigd. Copyright St. Het Morgenrood.

Stichting Het Morgenrood, de redactie en de bij deze uitgave betrokken medewerkers aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor de mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie, evenals de inhoud van advertenties, aanbiedingen, arrangementen, etc.

Nieuw in de Morgenroodreeks

De sabbat

Onder christenen leven soms de volgende vragen: Is de zondag de sabbat van nu? Is het de bedoeling dat christenen de sabbat - van vrijdagavond tot zaterdagavond - vieren?

De Bijbel geeft de nodige informatie over de sabbat, die zich als zevende dag onderscheidt van de voorgaande zes door rust. Het is een dag aan de Heere toegewijd. Paulus schrijft dat deze dag voor het lichaam van Christus geen aanleiding mag zijn om elkaar te veroordelen "inzake eten of drinken, of op het punt van een feestdag, een nieuwe maan of de sabbatten" (Kol. 2:16).

De sabbat verwijst ook naar de grote toekomstige sabbat in Gods plan; geen periode van vierentwintig uur, maar één van duizend jaar. Israël en de volkeren mogen dan leven in vrede en rust.

**AUTEUR: HOITE SLAGTER | 64 BLADZIJDEN | PAPERBACK
ISBN: 9789066944619 | LOSSE VERKOOPPRIJS: € 6,50**

Het volgende nummer van **AMEN (166)** verschijnt D.V. in januari

Wilt u dit nieuwste Morgenroodboekje ook ontvangen en lezen?

Bestel het dan op www.everread.nl of word abonnee op de Morgenroodreeks!

Bouw een mooie verzameling met Bijbelstudieboekjes op met een abonnement op de Morgenroodreeks. Dit gaat heel gemakkelijk, want viermaal per jaar wordt er automatisch een nieuw Morgenroodboekje naar u toegestuurd. Zo mist u er nooit één! Als Morgenroodreeksabonnee bepaalt u zelf de hoogte van uw jaarlijkse abonnementsgift én ontvangt u altijd 20% korting op alle uitgaven van Everread en Het Morgenrood! Morgenroodboekjes hebben meestal 64 bladzijden.

Het abonnement is kosteloos uit te breiden met een e-book-abonnement. Alleen e-book-abonnee worden, kan ook. Daarvoor gelden dezelfde voorwaarden als bij het 'papieren abonnement'.

Wanneer u een abonnement neemt, ontvangt u naast dit nieuwe boekje ook de eerste 3 boekjes van dit jaar: *Vijf eigenschappen van God*, *Op weg naar de eindtijd* en *De hele wapenrusting van God*. Bovendien mag u een Morgenroodboekje uitkiezen als welkomstgeschenk.

Tip: *Vijf bijzondere vrouwen* of *In de voetsporen van Paulus*.

Gebruik voor je aanmelding of bestelling de bon op blz. 27 van deze AMEN of ga naar www.morgenrood.nl/abonnement voor het abonnement of www.everread.nl voor je losse bestelling.
Bellen kan ook: 0343-480450.

De Morgenroodboekjes zijn ook verkrijgbaar als e-book!
Kijk op everread.nl/e-books of op morgenrood.nl/abonnement.

U kunt verder lezen op:
www.amen.nl

Losse verkoopprijs AMEN: € 5,95